

Uredništvo je v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 82 D, pol leta 16 D, četrtek leta 8 D. Izven Jugoslavije 56 D. Naročnina se pošilja na upravnitvo »Slov. Gospodarjstva« v Mariboru, Koroška cesta 5. List se do pošilja do odgovoda. Naročnina se plačuje v naprej. — Telefon interurban št. 113.

Posamezna številka stane 1.50 din.

Poštnina plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

MARIBOR, dne 16. julija 1925.

59. letnik.

31. številka.

Minister Lukinić izročen sodišču.

Beograd, 12. julija 1925.

Nekaj izvanrednega se je zgodilo te dni v Beogradu. Narodna skupščina je v petek, dne 10. jun., po večernih razpravi odločila, da se ministra pravde dr. Lukiniča izroči sodišču, ker je obdolžen, da je za ogromne svote oškodoval državno kaso. Vse podrobnosti in skrivnosti te zadeve še niso prišle v javnost.

Kake stvari je uganjal minister, da je bil izročen sodišču? In to še celo oni minister, ki bi moral najbolj ščititi pravico in se boriti proti krivici!

Minister za nemškega kneza-bogataša.

Knez Thurn-Taksis iz Nemčije ima na Hrvatskem velikanska posestva, ki merijo nad 30.000 hektarov (okoli 60.000 oralov) bogate zemlje. Ker je knez državljan Nemčije, pripada to veleposestvu po mirovni pogodbji naši državi v svrhu vojne odškodnine. Vrednost znaša na stotine milijonov dinarjev. Ubogi hrvatski delavci, najemniki, invalidi in mali posestniki so opravičeno zahtevali, da se deli tega veleposestva razdelijo za primerno ceno med njih. Minister dr. Lukinić pa je takoj v jeseni, ko je prišel na vlado, odredil, da se z veleposestva zbrisce sekvester in se celo bogastvo iznosi knezu Thurn-Taksisu. Knez je plačal 25 milijonov dinarjev. Listi so poročali, da je knez Thurn-Taksis plačal še ogromne nagrade.

Pošteni ljudje zahtevajo, da se dr. Lukinić izroči sodišču. O tej nečedni kupčiji se je takoj mnogo pisalo v listih in strankah, ki so proti Pašič-Pribičevičevi vladu, so se stavile obširno obtožnico in so v njej zahtevalo, da mora narodna skupščina ministra dr. Lukiniča izročiti sodišču. Največja krivica se je godila po Lukiničevi odredbi hrvatskemu narodu. V kraju, kjer leži Thurn-Taksisovo posestvo, uboga ljudstvo nima skoraj nič lastne zemlje. Reveži so se silno veselili, da bodo dobili grščakov zemljo, kar jo potrebujejo za prehrano družine, v svojo last. Radi tega smo pričakovali, da bodo Radičevi poslanci z veseljem pomagali spraviti Lukiniča tje, kamor pač spada. Ali sedanji vodja Radičevcev v Beogradu, Pavle Radič, ni bil pri volji, da bi se bilo že spomladni Lukiniča obtožilo. Mož se je bal, da bi se preveč zameril Pašiču, ker je bil dr. Lukinić v Pašičevem ministrstvu. Pavle Radič bi namreč rad prišel v Pašičeve poslane v dnevni red. Vendar je želel, da se Lukinič izroči sodišču, smo napisali na glasovnice besedico »proti.«

Obravnava proti dr. Lukiniču v narodni skupščini. Žerjav in Pivko za Lukiniča.

Cele tri dni se je vršila v skupščini razprava proti dr. Lukiniču. Najboljše pravnike-poslance so poslali klubki kot govornike. Lukinič sam ni bil navzoč. Že pred več tednimi se je odpljal na Češko v Karlove vari. Izgovarjal se je, da je bolan. Kot zagovornik dr. Lukiniča je nastopil znani dr. Gregor Žerjav. A prav slabo ga je zagovarjal. Saj se krivica sploh ne da zagovarjati pred poštenimi ljudmi. Malo je bilo tistih, ki so odobravali Žerjavov govor. Seveda je bil med temi tudi dr. Pivko. Ploskal je Žerjavu, ko je skušal izmazati Lukiniča.

Naš poslanec Hodžar dokaže Lukiničeve krivdo.

Zadnji dan obravnave je nastopil kot govornik proti Lukiniču poslanec Jugoslovenskega kluba, mladi pravnik dr. Jakob Hodžar. V živahnem govoru in z jasnimi dokazi je poslanec Hodžar pobil vse trditve Lukiničeve in Žerjavove. Naš poslanec je željal pri vseh strankah, razven seveda pri Pribičevičevih, splošno odobravanje. Nasprotniki, t. j. poslanci samostalne demokratske stranke, h katerim spadata Žerjav in Pivko, so se silno togovali nad dozakilnimi besedami našega dr. Hodžarja. Kar besneli so.

Velika napetost pred glasovanjem.

Lukiničevi prijatelji iz Srbije, Slovenije in Hrvatske so nagovarjali radikale, naj glasujejo za Lukiničeve oprostitev. Vse je bilo skrajno napeto, ko se je zvečer okoli 7. ure začelo glasovanje. Po zakonu o ministarski odgovornosti se mora najprvo glasovati za prehod na dnevnih redov. Če se dobi za »prehod na dnevnih redov« večino, se obtožba zavrne. Poslanci so dobili listke v kuvertih, da so na njih napisali besedico »za« ali »proti.« Vsi, ki smo bili za to, da se Lukinič izroči sodišču, smo napisali na glasovnice besedico »proti.«

Kdo bo zmagal? Pravica ali krivica?

Prav nič ni bilo gotovo, katera stran bo zmagala. Vseh poslancev je bilo navzočih okoli 250. Nas, ki smo bili odločno proti Lukiniču, je bilo manjših okoli 110. Odločiti so imeli radikali. Vedeli smo, da je tudi med radikali precej poštenjakov, ki so za to, da se izroči obtoženca sodišču. A nihče ni vedel, koliko radikalnih poslancev bo glasovalo z nami, koliko se jih bo odstranilo od glasovanja. Blizu ministarskih klopi so postavili veliko škatlo, v katero so poslanci metali glasovnice. Zapisnikar je klical poslance po abecednem seznamu. Vse stranke so klicale svoje poslance v dvorano. Silna napetost je vladala, kakor še menda dozdaj pri nobenem glasovanju. Dvakrat so klicali poslance, ki se pri prvem pozivu niso odzvali, ali pa niso bili navzoči.

Rus je seveda stokal. A zdravnik se ni zmenil za to, potegnil iz rane kroglo, jo vrgel na tla, ga obvezal ter rekel:

»Nesite ga proč!«

Rusa so dvignili z mize, vojaki so ga položili na slamo poleg drugih in naslednjih je prišel na vrsto.

Nikdar bi si ne bil misil, da je mogoče kaj takega, a videl sem še vse druge stvari, ki jih ne pozabim nikdar.

Pet ali šest slaminjakov proč od mojega je sedel star korporal z obvezano nogo. Mežikal je in rekel sosedu, ki so mu bili pravkar odrezali roko:

»Rekrut, poglej tja-le na kup; stavim kaj, da ne sponaš več svoje roke.«

Drugi, ki je bil bled kot smrt, a je bil vendarle pokazal velik pogum, je pogledal tja ter odmedel takoj nato.

Korporal se je zakrohotal in rekel:

»Pa jo je vendar spoznal . . . Tista je tam zadaj z malim, višnjevim znamenjem . . . To vselej napravi tak vtip.«

Sam sebi se je čudil, da je to izprevidel, a nikdo se ni smejal z njim.

Neprestano so klicali ranjenici:

»Dajte mi pitil!«

Ce se je oglasil eden, so ga posneli vsi drugi. Stari vojak mi je bil očividno naklonjen, kajti mimogrede mi je vsakokrat pomolil kupico.

V skedenju sem ostal samo eno uro. Za prvim vozom se je bilo nastavilo še kakih deset drugih s širokimi lestvicami. Kmetje iz okolice s širokimi, črnimi klobuki, z biči čez ramo in konje držeč za uzde, so čakali na odhod. Kmalu nato je prišel oddelek huzarjev, podčastnik je skočil s konja, šel je v skedenj in rekel:

»Oprostite, gospod štabni zdravnik, tu imam povelje, naj dvajset vozov z ranjenimi pripeljem v Lützen — ali jih tukaj naložimo?«

»Da, tukaj, je odgovoril zdravnik.

In tako so pričeli prvo vrsto nakladati na vozove.

Predno pa so nas kmetje in strežniki naložili, so nam dali še dobršen požirek pití.

Ko je bil eden voz poln, se je pomaknil naprej in prihodnji je zapeljal pred vhod. Jaz sem sedel na tretjem

Uredništvo je v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 82 D, pol leta 16 D, četrtek leta 8 D. Izven Jugoslavije 56 D. Naročnina se pošilja na upravnitvo »Slov. Gospodarjstva« v Mariboru, Koroška cesta 5. List se do pošilja do odgovoda. Naročnina se plačuje v naprej. — Telefon interurban št. 113.

Cene inseratom po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Nezaprije reklamacije za poštnine proste.

Čekovni račun poštnega urada Ljubljana 10.808. Telefon interurb. št. 113.

Štetje glasov. Nasprotniki strašno poparjeni.

Ko je bilo glasovanje končano, je volilna komisija, sestavljena iz poslancev vseh strank, začela šteeti oddane glasove. Okrog mize se je zbral velik klopčič poslancev in ministrov. Velikanska je bila radovrednost o izidu. Ko je bilo preštetih 30 glasovnic, je znašala naša večina 17 glasov, pri prvih 100 glasovih je bilo naših glasovnic samo še 5 več od nasprotnih. Pri 150 glasovih je imela vsaka stranka po 75 glasov, a nato se je naše število pomikalo vedno više. Okoli tričetrt na 8. uro zvečer je že bilo jasno, da je zmagača vendor enkrat naša poštena stvar. Žerjav, Pivko, Pribičevič in njih prijatelji so bili silno žalostni. Enega izmed njih sem opazoval — stal je poleg mene — in smilil se mi je, ko se je tresel od skrbi. Obrazi naših pa so kazali radost, ker je pravica zmagala.

Pravica zmagala.

Glasovalo je vsega skupaj 248 poslancev. Za Lukiniča je bilo oddanih 103, a proti 138 glasovnic, praznih je bilo 7 glasovnic. Izostalo je 64 poslancev, največ radičevcev. Hrvatov je manjšalo 14, kar se je vsem zdelo čudno. Ko je predsednik razglasil izid, so bili samostalni demokrati tako potri, kakor da bi jih bil potil z gnojnico.

Sodišče, ki bo sodilo Lukiniča.

V soboto, dne 11. julija, se je izvolilo parlamentarno sodišče, 12 članov, ki bo preštudiralo obtožnico. Izmed Slovincov je v tem odboru poslanec dr. Jakob Hodžar, V 20 dneh mora sodišče poročati skupščini o izidu preiskave.

Končno še omenimo, da je minister dr. Lukinič iz Češkega brzojavil, da odstopi kot pravosodni minister. Obtoženec je eden od glavnih voditeljev Pribičevič-Žerjav-Pivkove samostojne demokratske stranke.

Nova podražitev najvažnejših kmetskih potebščin.

(Robert Košar.)

Z rastočim dinarjem padajo samo prodajne cene kmetskih proizvodov, dočim se morajo vse kmetske potrebščine kupovati po starej cenah. Po uvedbi nove carinske tarife z dne 20. junija t. l. pa se je opravljeno batiti, da se bodo te cene še povišale, če si ogledamo samo one povišane carinske postavke, ki se tičejo kmetskega orodja, brez katerega kmet ne more gospodariti. Surovito železo je bilo dosedaj carine prostio, odslej pa se bo plačevalo za vsakih 100 kg po 3 zlate dinarje. Ker pa se

v prvi vrsti na slami poleg rekruta od sedemindvajsetega polka, ki mu je manjšalo desne roke. Za nami je bil drugi brez noge, tretji je imel glavo preklano, četrti čeljust zdrobljeno in tako dalje do konca voza.

Dali so nam velike plašče, a čeprav je solnce sijalo, nas je tako zeblo, da je iz ovratnika gledal samo nos, vojska kapa ali pa obvezna. Nihče ni črnih nosilces — vsak je imel dosti misiliti sam nase.

Včasih sem čutil grozen mraz, takoj nato pa pekočo vročino, ki mi je siliła celo v oči: to je bil začetek vročice. Ko smo se odpeljali iz Kaje, pa sem se pocutil še dokaj dobro, vse reči sem se videl jasno in razločno, šele pozneje pri Lipskem sem se čutil čisto bolnega.

Spravili so nas torej na ta način na vozove, da so tisti, ki so se še mogli držati pokonci, sedeli v prvih vozih, drugi pa so po dolgem ležali v zadnjih, in tako smo se odpeljali. Huzarji, ki so jahali poleg nas, so pušili, se smejali ter se pogovarjali o bitki, ne da bi se zmenili za nas.

Med vožnjo skozi Kajo so mi stopile pred oči vse grozote vojske. Vas je bila samo še razvalina. Strehe so bile udrite, samo slemenja so tušča sta pokoncu: tramovi in deske so bile zlomljene, skozi luknje pa se je videlo v male sobice, vrata in stopnice. Siromaki, žene, otroci in starčki, so obupani tekali po poslopjih semterja kakor v kletkah, stoječih pod milim nebom. Tušča je pečica v ozki kamrici pod streho ali majhno zrcalo z zatemnjenci vejcami pušpanja kazalo, da je tam v mirnih časih bivalo mlado dekle.

Kdo bi bil misil, da bo vsa ta sreča nekoč uničena, a ne do sile viharja ali božje jeze, marveč od besnosti ljudi, ki je še mnogo strašnejša!

Vse, celo uboge domače živali, se je video osirotelo v teh razvalinah. Golobje so iskali golobnjak, goved in koze svoj hlev; z žalostnim glasom so živali mrkale in meketale ter zbegane dirjale po ulicah. Po drevju je čepela perutnina in vsepovsod je bilo videti sledi topovskih krogel.

Pred zadnjo hišo je sedel sivolas starček na pragu razdejanega bivališča ter majhno dete držal med koleni. V mračnih misilih je gledal nas, ki smo se peljali mimo,

LISTEK.

Zgodbe napoleonskega vojaka.

Francoški spisal Erckmann-Chatrian; preložil Al. B.

16. nadaljevanje.

Zunaj pri stebrih se je ustavil velik, s senom naložen voz.

Prav takrat, ko so bili ruskih, najmanj šest čevljev visokega karabinarja, ki mu je bila za ušesom krogla proračila v glavo, položili na mizo in je kirurg zahteval male nože, da bi izvršil neko operacijo, je šel pred skedenjem mimo drug štabni zdravnik od kavalerije, majhen, debel, kozav mož. Pod paždu je nesel taško za listine ter se ustavil blizu voza.

»He! Fore!« je zaklical veselo.

»Glejte no, vi ste, Duchene, je odgovoril naš zdravnik ter se okrenil. »Koliko je ranjencev?«

»Sedemnajst do osemnajst tisoč.«

»Vraga! — A kako je danes?«

»Prav dobro. Pravkar iščem kake gostilne.«

Nas štabni zdravnik je sedaj stopil iz skedenja ter tovaršu podal roko. Mirno sta se pričela razgovarjati, poznana zdravnika sta medtem pila malo vina, Rus pa je obupan vrtel oči.

»Čurje, Duchene, kar tu doli po cesti pojde . . . tam nasproti vodnjaku . . . vidite?«

»Vidim.«

»Ravno nasproti najdete krčmo.«

začuni za vsak zlati dinar 12 papirnatih dinarjev, se bo plačevalo odslej za vsakih 100 kg surovega litrega železa 36 papirnatih dinarjev. To železo se podraži odslej za K 1.44 pri 1 kg.

Za neobdelano kovano železo, katerega se največ po rabi v vaški kovačnici za pluge, brane in vozove, se je plačevalo dosedaj pol zlatega ali 6 papirnatih dinarjev za 100 kg., odslej pa 5 zlatih ali 60 papirnatih dinarjev, tako da se podraži to železo za 900%, ali od 24 vinarjev ma-2.40 K pri 1 kg. Ker rabimo za okovanje srednje težkega kmetskega voza približno 200 do 250 kg, se bo točki podražil voz za 432 do 530 kron.

Lopate, motike in vile so poskočile od 15 na 30 zlatih dinarjev. Carina se je zvišala za 100 odstotkov. Povprečno smo plačevali približno 6.80 K, po novi tarifi pa 6.60 K za motiko, ki ima 1 kg teže. Povprečna teža naše domače motike je od 90 do 110 dkg.

Carina za kose in srpe se je povisala do 30 na 70 zlatih dinarjev, torej za 130% pri 100 kg. Pila in dleta so poskočila od 20 na 60 zlatih dinarjev, torej za 200%.

Noži vseh vrst so poskočili od 10 do 50 zlatih dinarjev. To se pravi, da morajo tudi priprasti kmetski noži, kateri impravimo klepec, baliž itd., plačevati iste čamino, kakor fini noži. Znano je, da je že pred vojno obstoja v celi Evropi samo na Nižje-Avstrijskem ena fabrika, ki je izdelovala take nože, ki so špecjaliteta samo za Slovenijo in del Hrvatske. Ker tehtka tak nožek z lesenim ročajem približno samo 20 do 25 gramov, gre do 50 nožev na kg, ali 4000 do 5000 nožev na meterski stot, za katerega se plačuje 50 zlatih dinarjev, to je 5000 zlatih para za 100 kilogramov, ali ena zlata para en nožek. Ta umotvor je stal pred svetovno vojno vinarje.

Žage in žagini listi so se tudi povisali od 15 na 20 zlatih dinarjev, plugi od 15 na 40, verige od 25 na 40, klučavnice od 30 na 50 zlatih dinarjev pri 100 kg.

Pojedelski stroji, kakor: mlatilnice, sejalnice, trijerji, kosilni stroji, mlekarski in vsi ostali stroji, so bili dosedaj carine prosti, odslej pa se bode tudi plačevalo po 15 do 20 zlatih dinarjev za 100 kilogramov. Ker tehtka n. pr. srednje veliki mlatilni stroj okrog 200 kg. se bo plačalo zaradi okrog 40 zlatih ali 480 papirnatih dinarjev.

Vinogradniške škropilnice in žveplalniki so poskočili od 100 na 300 zlatih dinarjev pri 100 kg, torej za 200 odstotkov. Navadne bakrene škropilnice tehtajo približno 5 kg. Carina je znašala dosedaj 5, odslej pa bo znašala 15 zlatih dinarjev ali 720 kron za komad. Domaća industrija bo najbrže primerno zvišala cene domaćim proizvodom.

Tudi carina na modro galico se je povisala od 3 na 12 zlatih dinarjev, torej za 300%. Doslej se je plačevalo za kilogram 1.44 K, odslej 5.76 K.

Umetno gnojila kažejo razven kalija tudi znaten porastek; posebno dušičnata in fosforna gnojila, ki so bila dosedaj carine prosta. Prva bodo plačevala 1, druga pa 2 zlata dinaria. Italijanski rudinski superfosfat se je v ceni že zvišal. Ta gnojila moramo uvažati. Pri vseh navedenih carinskih postavkah sem vzel v poštovanju minimalno tarifo, ki velja za pogodbene države. Novi carinski tarifi se sicer še lahko znižajo, vendar pa vidimo, da postaja produkcija kmetskih pridelkov vedno dražja, cene proizvodom pa padajo in se celo — maksimum, kakor ob času svetovne vojne. Ali je to narodno gospodarstvo?

Ali nas je videl? Ne vem. Obup mu je bil zapisan v razoranu čelo in brezizrasne oči. Koliko let trdega dela, varnosti in trpljenja je bilo treba, da si je stara leta priboril nekaj počitka! Zdaj pa je bilo vse uničeno — on in detem mesta imela več mesta, kamor bi položila trudno glavo!

In tiste velike, četr milje dolge jame, ki so jih naglo kopali okoličani, da bi kuga popolnoma ne uničila človeškega rodu — tudi te sem videl z višine pri Kaji ter z grozno proč obrnil oči. Da, videl sem te velikanske grobove, v katere mečejo mrtvece: Ruse, Francoze in Pruse, vse povpreč — kakršne je bil Bog ustvaril, da bi se ljubili med seboj, predno so bili iznajdeni pernati čopi in uniforme, ki jih ločijo drugega od drugega v korist njih vladarjem. Tam leže in se objemajo — in kadar se zopet vzbude v življenje, se bodo ljubili in si odpustili ter prekljinjali zločin, ki jim brani že dolga stoletja, da si tudi pred smrtjo ne morejo biti bratje.

Se veliko žalostnejši pa je bil pogled na dolgo vrsto voz, ki so ranjence odvajali proč, ranjence, tiste nesrečnike, katere v poročilih o zmagaču samo omenjajo, da zmanjšujejo njih število, in kateri kakor muhe umirajo po bolnicah, daleč proč od drugih svojcev, medtem ko strelijo s topovi ter morijo po cerkvah od veselja, da so pomorili toliko ljudi!

Ko smo prišli v Lützen, je bilo mesto tako polno ranjencev, da je naš oddelek dobil povelje, naj pelje dalje v Lipsko. Po cestah ni bilo videti drugega kot nesrečnike, ki so napol mrtvi ob hišah ležali na slami. Potrebovali smo več kot eno uro, da smo prišli do cerkve, kjer so nas odložili kakih petnajst do dvajset, ker prevažanja nismo mogli več streseti.

Podčastnik in njegovi ljudje so se v gostilni na oglcerkvenega trga okreplčali ter zopet zasedli konje, potem pa smo nadaljevali pot proti Lipskemu.

Odzaj naprej nisem ničesar več videl in slišal. V glavi se mi je vrtelo, v ušesih mi je šumelo, drevje se mi je zdelo, kakor bi bili ljudje. Zraven pa me je morila taka ţeja, da ni mogče dopovedati.

Na raznih vozovih so že dalje časa drugi kričali in vročici govorili o svojih materah ter so z vso silo hoteli vstati in poskakati na ulico. Ne vem, sem li tudi jaz delal tako, zbudil pa sem se kakor iz težkih sanj šele takrat, ko

Nikaka tajnost danes ni več,

da prihranijo čudovite »TORO« prsne karamele z znamko »Pohorska kapilca« zdravnika. Prepotrebne so za bolnike, oroke, hribolazce in za vse druge, ker blagodejno učinkujejo na prebavo, proti prehlajenju, hripanosti, katarju. — Dobite jih za 3 dinarje pri vsakem trgovcu ali lekarni.

Toča in neurje v lenarskem okraju.

Dne 22. junija popoldne je prihramela od severozahodne strani nad Slovenske gorice v smeri od Lipnice in Cmureka velika nevihta s točo in nalirom. Velik del Slovenskih goric je bil prizadet. Uničeno je žito, koruza, fižol, vinogradi, sadonosniki, da, celo krompir. Stari ljudje ne pomnijo tako hude nevihite. Naši župani in drugi naši pristaši (č. g. Lasbaher, dr. Krambergar, notar Štupica) se me takoj obvestili o nesreči.

Kot poslanec za okraj Sv. Lenart in Maribor sem takoj obiskal ministre: financ, za kmetijstvo in za notranje zadeve. Opisal sem jim strašno nesrečo, ki je zadevala veliki del Slovenskih goric ter sem prosil za nujno pomoč. Vsi trije ministri so me prijazno sprejeli, vzeli moje poročilo na znanje in so obljubili, da bodo pri kr. vradi predlagali nujno pomoč za semenje in denarno podporo prizadetim.

Obenem sem skupno s tovariši poslanci vložil potom narodne skupščine na ministre sledičo:

interpelacijo:

Vprašanje narodnega poslanca Franjo Žebota na g. ministra poljoprivrede, na g. ministra financ in na g. ministra notranjih del v zadevi velike elementarne nezgode v okrajih Sv. Lenart—Maribor.

Dne 22. junija 1925 je strašno neurje z viharjem in točo ugonobil 50 do 100 odstotkov vseh poljskih pri delkov v velikem delu okraja Sv. Lenart v Slov.gor. Suha toča je padala cele pol ure. Škoda znaša več milijonov dinarjev. Najhujše so prizadete sledeče občine: Zgornji Žerjavci, Spodnji Žerjavci, Porčič, Velka, Ščavnica, Trate, Lokavec, Ročica, Žitce in deli občin v župnjah Sv. Benedikt, Sv. Jurij, Sv. Jakob, Sv. Trojica, Sv. Lenart, Marija Smežna, Sv. Ana in St. Ilj.

Strašen naliiv je odnesel z hribovitih njiv rodovitno zemljo, zalistil je doline, tako da so ugonobljeni poleg njiv tudi travniki. Voda je odnesla pokoseno seno, a z blatom in peskom je pokončala napokošeno travo. Na nivalih so uničeni vsi posadki, celo krompir in koruza. Vinogradi in sadonosniki so posebno v Žerjavcih goli.

sta me bila vsak z eno roko prijela čez hrbet in vsak za eno nogo ter me nesla čez temen trg. Nebo je bilo posejano z zvezdami in na pročelju nekega poslopja, ki se je črno črtala sredi nočne teme, se je svetilo brez števila luči: to je bila bolnišnica v lipskem predmestju.

Moža sta me nesla gori po zavitih stopnicah. Zgoraj sta stopila v dvorano, v kateri so stale tri vrste postelj ena poleg druge. Položila sta me na eno izmed teh. Ni mogeo popisati vpitja, prekljinjanja in tožbe, ki sem jih tu slišal: vse te stotine ranjencev so imele vročico. Okna so bila odprta in male svetilke so se tresle v preipihi. Bolniški strežniki, zdravniki in njih pomočniki so tekali semertja s predpasniki, zavezanimi pod pažduho. Votlo šumenje v spodnjih dvoranah, gori in doli hodeči ljudje, novi transporti, ki so se ustavliali na trgu, vpitje vozniškov, pokanje z biči, topotanje konj: vse to je človeku jemalo pamet.

Ko so me slačili, sem prvkrat v pleču začutil tako grozno bolečino, da sem moral zakričati. Isti lip je tudi že pristopil ranar ter očital ljudem, da premalo pazijo. To je vse, kar mi je ostalo v spominu o tisti noči, kajti bil sem kakor nor: klical sem na pomoč Katarino, gospoda Guldeno in teto Marjetu, kakor mi je pozneje pripovedoval moj sošed, star topničar jezdče artiljerije, ki mu moje vročinske sanje niso dale spati.

Šele drugo jutro proti osmi uri, ko so zdravniki prvkrat šli okoli, sem natančneje videl dvorano.

Zdaj sem tudi zvedel, da mi je zdrobilna kost v levem pleču.

Ko sem se zbudil, je stalokrog mene kakih deset zdravnikov. Eden izmed njih, ki so ga imenovali »gospoda barona«, mi je vzel povezo z rane, asistent ob znožju je držal skledo s toplo vodo. Višji štabni zdravnik je preiskal rano, drugi pa so se nagibali naprej, da bi slišali, kaj bo rekel. Nekaj časa jim je govoril, jaz pa sem razumel samo to, da je šla krogla od spodaj gori, zdrobila kost ter šla zadaj zopet ven. Iz tega sem izprevidel, da se je spoznal pri stvari, kajti Prusi so od spodaj streljali čez vrtni zid, krogla je torej morala prodreti na viš. Sam mi je izrazil rano ter kot bi mignil zopet napravil obvezno, tako da ni sem mogel več ganiti ramen in je bilo vse v redu.

Ljudstvo obupuje! Uničen jim je živež, hrana za živino ter pridelki, iz kajih bi dobili ljudje sredstva za davke.

G. minister! Prosim Vas, blagovolite s svojimi sredstvi, ki jih imate na razpolago, nakazati najhuje prizadetim občinam okraja Sv. Lenart primerno denarno podporo; blagovolite odrediti pomoč kmetovalcem v semenju ter povzročiti odpis in odlog plačevanja predpisanih davkov.

Z ozirom na veliko bedo, ki je nastala vsled strašne toče v prizadetih občinah — prav posebno pa v občini Spodnji in Zgornji Žerjavci — si dovoljujem vprašati:

1. G. minister financ: Ali ste pripravljeni, v imenovanih občinah odrediti, da se ustavi izterjevanje predpisanih davkov?

2. Ali hoče g. minister financ nujno odrediti in naročiti okrajnemu davčnemu oblastvu v Mariboru in davčnemu uradu v Sv. Lenartu in Mariboru, da se da prizadetim davkoplačevalcem takoj odlog, oziroma daljši rok za plačevanje davkov za leto 1925?

3. Je li g. minister financ pripravljen dati iz razpoložljivih in drugih fondov nujno podporo v denarju za najbolj prizadete občane imenovanih občin (posestnikom in viničarjem)?

4. Je li minister financ voljan predlagati ministrskemu svetu izvanredno podporo v denarju za najhujše prizadete?

5. G. minister poljoprivrede! Je li ste pripravljeni, podpirati pri g. ministru financ in v ministrskem svetu predlog, da se izvrši odpis davkov in se da takojšnji odlog, oziroma rok za plačevanje predpisanih davkov za leto 1925?

6. Ali ste voljni preskrbeti prizadetim nujno pomoč v žitu, posebno semenju (ajdo, rž, pšenico itd.)?

7. G. minister notranjih del! Je li ste pripravljeni z vsemi sredstvi in vsemi silami priskočiti težke prizadetim na pomoč?

8. Hočete li v ministrskem svetu in sploh podpirati g. ministra financ in g. ministra poljoprivrede, da se doseže primerna podpora v denarju, semenju in odpis davkov?

Ker je zadeva silno nujna in važna, prosi mnujnega pismenega odgovora.

Beograd, dne 1. julija 1925.

Franjo Žebot s. r., narodni poslanec in tovariš.

Na to interpelacijo mi je minister poljoprivrede (za kmetijstvo) obljubil dati odgovor tekom prihodnjega tedna.

Sestanek z župani.

Ko sem izvršil vse te korake za pomoč, sem brzojavno sklical za soboto, dne 4. julija, ko sem se vrnil za nekaj dni iz Beograda, v St. Lenart sestanek županov in občinskih odbornikov prizadetih občin. Sestanka so se udeležili skoro vsi župani in lepo število občinskih odbornikov. Pojasnil sem vsem, kaj morajo storiti glede odpisa davka in glede drugih vlog.

Grdi nastop samostojnih demokratov.

Vse, kar sem storil za prizadete občine, sem storil, ker smatrjam, da je moža sveta dolžnost, pobrigati se za blagor volilcev in ljudstva sploh. Nisem imel pri tem prav nobenih drugih namenov. Ko so prispele moje brzojavke v St. Lenart, je takoj »nekdo« o teh brzojavkah obvestil advokata dr. Gorišeka. Dr. Milan Gorišek je obvestil o tem uredništvo »Tabora.« In v »Taboru« se

Počutil sem se dosti boljšega. Deset minut pozneje mi je strežnik oblekel srajco, kar pa me, ker je bil spremen, ni kar ničbolelo.

Višji štabni zdravnik se je bil medtem ustavil pri naslednji postelji in zaklical:

»Hej! ali si že zopet tu, prijatelji!«

»Da, gospod baron, že zopet«, je odgovoril topničar, ves ponosen, da ga je zdravnik spoznal. »Prvikrat je bil pri Austerlitzu zaradi krogle iz karteče, potem pri Jeni in nazadnje pri Smolensku zaradi dveh ubodov s sulico.«

»Je že res«, je reklo nato zdravnik nekako ginjen. »Kaj pa imaš zdaj?«

»Tri rane od sablje na levi roki, ki sem jih dobil, ko sem branil svoj top pred pruskimi huzarji.«

Zdravnik je stopil bliže ter vzel proč obvezno. Slišel sem, kako je vprašal topničarji:

»Ali imaš križec?«

»Ne, gospod baron.«

»Kako se pišeš?«

»Kristijan Zimmer, podčastnik pri drugem polku armijerije na konjih.«

</

priobčili lažnji dopis z napisom: »Žebo je zopet prisel prepozno.« Dopišnik laže, da nisem takoj vsega storil za pomoč, pač pa da je dr. Gorišekova stranka storila vse potrebeno. Pravi, da je dr. Pivko posredoval v ministrstvih. Da Vas ni sram, da tako grdo lažete! Ko sem bil pri ministru za kmetijstvo (30. junija) in sem mu opisal celo nesrečo ter izročil spomenico, se je g. minister Krsta Miletič začudil. Rekel je, da mu ni bilo o tej nesreči prav nič znanega. To je dokaz, da »Tabor« laže. Tudi finančni minister dr. Stojadinovič do mojega poročila ni bil prav nič poučen o neurju in toči v Slov. goricah. Grdo, desetkrat grdo je, da liberalci tudi nesrečo, ki je zadelo ubogo ljudstvo, izrabljajo na tako ogaben način. Nikdar nisem vprašal liberalnega advokata dr. Goriškega, dr. Pivka ali »Tabora«, kaj naj storim za ljudstvo. Tudi v bodoče ne bom hodil k tem ljudem po dovoljenja za svoja dela ali pa po recepte. Izjavljam pa še enkrat, da je laž, kar »Tabor« piše. Jaz sem takoj, ko sem dobil poročilo o nesreči, posredoval za pomoč. Predno pa se je zgodila nesreča, tega nisem mogel storiti. Čudno! Liberalec je strašen modrijan. Če ne bi bil za težko prizadete nič storil, bi »Tabor« pisal, da nisem izvršil svoje dolžnosti. Ko pa sem vse storil, kar se da, za ponesrečence, pa me advokat dr. Gorišek v »Taboru« grdo napada. Dr. Pivko pa sploh koraka ni storil za težko prizadete, ker o nesreči sploh nič vedel ni.

Da, da! Liberalne laži imajo kratke noge!

Franjo Žebot, nar. poslanec.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

V soboto je šestorica radikalnih in radičevskih zastopnikov zaključila svoja pogajanja ter predala protokol Pašiću, ki se je končno le odločil za ločitev od Pribičeviča.

Samostojni demokrati

so se še do sobote širokoustili, da brez njih nič ni, da je »nacionalni blok« nerazdržljiv in da bi k večjemu lahko poleg njega po Pribičevičevi milosti prišlo par radičevcev v vlado. Da radikali o nacionalnem bloku sploh ne govorijo, ni motilo Pribičevičevih napihnjenec, silno potlačilo jih je pa to, da jih je Pašić naenkrat popolnoma prezrl. Začeli so rotiti in pretiti, da se ne umaknejo z vlade, ker so radikali baje prelomili pogodbo, po kateri nobena pogodbena stran ne bi smela na svojo roko sklepiti pogodb ali sporazumov s kom drugim.

Zato jadikanje se pa nihče ne zmeni, ker se samostojni demokrati z njim samo skrajno smešijo, ko so poprej vendar toliko razglasili, da se radikali samo z njihovim dovoljenjem pogajajo z radičevci.

V radikalnem poslanskem klubu

je bilo za slučaj, da se pogajanja z radičevci razbijajo šudi pripravljeno, da se vse skupaj zavrne. Podpredsednik Dragovič je že odločil svoje mesto, češ, da se s pogodbo ne strinja, sedaj pa z drugimi vred izjavlja, da se popolnoma podvrže strankini disciplini in da naj bo tako, kakor Pašić hoče.

— **Pašić**

seveda ni človek sporazuma, ko je pa videl, da so radičevci v vsem popustili, je pa v celi stvari zagledal veliko korist za svojo stranko ter odobril sklenjeni dogovor.

Kot glavna točka sporazuma

se navaja dosledno, pravilno izvajanje vidovdanske ustave, sprememb uprave na Hrvatskem na temelju obstoječih zakonov in namešanje višjih uradnikov po sporazumu obeh strank.

Radicali dajejo radičevcem samo 4 ministrska in 3 državnopodtajniška mesta. Novo predsedstvo skupine naj bi se izvolio v jeseni.

Radičevci že glasujejo za vlado.

Na pondeljkovi seji skupščine se je razpravlja to na podlagi interpelacije poslanca Smodeja (Jugosl. klub) o stališču naše države napram agitaciji za združitev Avstrije z Nemčijo. Ko je opozicija očitala vladi, da nič pripravila in premisnila, kaj bi se dalo storiti v tem slučaju za slovenski del Koroške, je pa Pavle Radič izjavil, da se vladi lahko zaupa, da zadostno varuje naše interese. Z glasovanjem za vlado niso radičevci samo pokazali, da se jim že prav mudri v vlado, ampak so se tudi čisto po nepotrebnem poklonili še obstoječemu PP. režimu.

— V pondeljek se je skupščina za par dni odgodila, ter bo prihodnja seja sklicana pismenim potom.

Radikali in hrvatski poslanski klub.

sta na svojih sejah sprejela RR. dogovor, in sicer je pri radikalih samo en poslanec glasoval proti, med hrvatskimi poslanci je pa prišlo do globokega razdora četudi je večina protokol sprejela. Pavle Radič kot predsednik kluba ni hotel dati nobenih poročil in vsled te oblastnosti in samovolje so se zajedničarji dr. Trumbič in tovarisi odstranili ter bodo najbrž z nekaterimi nezadovoljnimi radičevci vred tyorili posebno opoziconalno skupino.

Sestava RR. vlade se napoveduje za te dni.

TEŽAVA FRANCOSKE VLADE.

Med finančnim ministrom Caillauxem in socialisti je prišlo glede novega finančnega zakona do hude nasprotij. Caillaux zahteva, da plačajo prometni

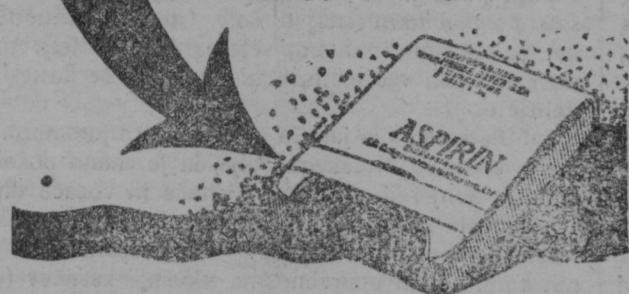
Preiskušana zdravila

nejvečkrat

aspirinove tablete "Bayat"

so mnogokrat ponarejeno. Da se obravljajo pred ponarejanimi izdelki vseživo vedno je originalni zavoj "Bayat" (ploščasti kartoni s 6 ali 20 tabletom) s modro-belo-rdečo varstveno znamko.

Odklanjanje vse druge zavoje.

davek tudi majhni obrtniki, dočim so socialisti proti temu. Caillaux je v svojem govoru povrzel, da so sicer nekatere stranke obljudile svojim volilcem, da do tega obdačenja ne pride, da pa morajo stranke te svoje oblube žrtvovati interesom Francije, ki so pred vsemi drugimi oziri. Temu je odločno ugovarjal socialist Blum, ki je naglašal, da je treba oblube volilcem držati. Pri glasovanju je vladni predlog propadel z dvema glasovoma. Ker pa ni stavila vlada vprašanje zaupnice, nima to glasovanje nobene nadaljnje posledice. — Isto dan je doživel vlada še en neuspeh, in je bil njen predlog po vpoklicu letnika 1925. z neznatno večino odklonjen.

ANGLEŠKI RUDARJI

so zapretili s štrajkom proti nameravanemu znižanju mezd. Tajnik rudarske delavske zveze je izjavil: Rudarski delavci žele miru. Ako pa pride do boja, potem bo to mednaroden boj. Svarim lastnike rudnikov in vlast, naj nikar ne izvijejo konflikta, kajti iz tega se razvila borba, kakšne Angleška še ni doživel. Pustite nas pa dokazati, da se borimo s čistimi rokami. Če pride do boja, ne bomo razdejali rogov, ki so naša last.

KITAJSKA IN VELESILE.

Pod pritiskom ameriškega naziranja na Kitajsko, so tudi velesile izpremenile svojo politiko in dale svojim diplomatskim zastopnikom nove instrukcije, ki pomenuje popolen odrek od politike železne roke. Velesile bodo priznale, da je bila tujezemška policija v Šangaju povzročiteljka kravih kitajskih dogodkov in se bodo zavezale, da povrnijo škodo in da plačajo odškodnino rodbinam ubitih delavcev in dijakov. Nadalje bo sklicana skupna konferenca s Kitajci, da se likvidirajo vsi spori. Tako na to bi se imeli kitajski delegati zavezati, da bo takoj ustavljeni vsaka protitajska agitacija. Ko bo to izvršeno, bodo velesile sklicale nova carinsko konferenco, priznale kitajski vladi višje carine. Nato bi se sklicala splošno konferenca, ki bi razpravljala o eks-territorialnem vprašanju tujcev. — Največja zapreka za izvršitev tega programa izhaja iz šangajskega mestnega zastopstva, ki se odločno brani kaznovati krvicem. — Mongolska vlada je poslala kitajski vladi nato, v kateri pozivlje pekinško vlado, da se osvobodi tujega jarm. Vsaka od petih mongolskih ras naj se upravlja sama. Mongolska vlada je pripravljena skleniti s kitajsko vlado tozadovno posebno pogodbo.

Prireditve.

Orloški tabor v Ptiju dne 2. avgusta 1925. Živo so nam še v spominu lansi mladinski dnevi, ko so tisočere množice naših fantov in deklet zborovale in se navduševali za svoje vzore v Mariboru. Vsa mlada Štajerska je bila po koncu. Letos pa se bo zbrala ta mladina zopet na velikem orloškem taboru, ki se vrši dne 2. avgusta v starem Ptiju. Na teh zgodovinskih tleh si bomo zopet podali roke in brali drug drugemu iz oči, da smo ostali »enega duha, ene krvi«, vneti in navdušeni za Boga in za narod svoj. Pregledati bomo svoje vrste in mogli ugotoviti, da rastemo in je ni sile, ki bi nas mogla uničiti. Na taboru se bomo zopet navdušili za veselo delo v prihodnje, z javnim nastopom pa pokazali naše dosedanje uspehe. In vsi se moramo videti v Ptiju: bratje in sestre iz Koroške, iz zelenega Pohorja, iz Dravskega polja in Dravinske doline, Slovenskih goric in Murskega polja ter Slovenske Krajine-Prekmurja. Po vseh teh krajinah naj se pripravlja vsa mladina še teh 14 dni, da bo njen praznik dne 2. avgusta v Ptiju res veličasten. Na taboru pa vabimo že sedaj naše voditelje, naše starše in vse, ki jim je pri srcu naša bodočnost! Ob pogledu na dolge vrste naših zdravih, krepkih in navdušenih fantov in deklet, ki prevzamejo enkrat Vaše naloge in sveto dedčino Vašo, boste doživeli najslajše veselje in tolažbo, zavest: Bodočnost je jasna, ker imamo mladino zdravih lic, jasnega čela, vedrih oči in nepokvarjenih src! Po vsem severnem delu Slovenske Štajerske naj gre te dni le en glas: Dne 2. avgusta gremo vse na mladinski praznik v Ptuj! — Spored tabora je sledeč: Dopoldan manifestacijski obhod po mestu, nato služba božja na Minoritskem trgu. Po službi božji slavnostno zborovanje.

vanje istotam. Govorijo naši najboljši govorniki. Popoldan ob treh velik televadni nastep peterih okrožij na športnem prostoru ob Dravi. Sodeluje godba Kat. Omladine iz Maribora. Podrobni spored objavimo v prihodnjih številkah »Gospodarja« in »Straže«. — Pevskim zborom, ki bodo sodelovali pri službi božji, naznamo, da se bodo pri sv. maši pele sledeče pesmi: Fabjan: IX. Maša (Cecilia I.). Ign. Hladnik: Marija Pomočnica (Slava Brezmadežni štev. 15). Vavken: K Tebi, Jezus. (Slava Brezmadežni štev. 67). Note je treba prinesi s seboj — Konjeniki, kolesarji, narodne noše, prihitite na naš praznik v obilnem številu, da bo nastop pester in živ, kakor naši mladi! — Pripravljalni odbor.

Loterija v Ptiju. Zadnji čas je, da si kupi srečke, kdor hoče biti deležen krasnih dobitkov naše velike efekte loterie v Ptiju. Vsak naj poseduje vsaj par sreč in nihče naj ne bo brez nje. Ako je pa še nimaš, piši nemudoma v Ptuj na župni urad, naj ti jo določiš. Tedaj boš šele miren. Stane samo 5 dinarjev. Dobitki je pa 250 v skupni vrednosti 50.000 dinarjev. Dobitki so razstavljeni javnosti v vpogled v Konzumskem društvu uradništvu v Ptiju. Žrebanje se vrši nepreklicno v nedeljo, dne 26. julija 1925, popoldan ob treh na vrtu pri »Zamorcu«. Razprodajalcis sreč naj vrnejo nerazprodane srečke vsaj do 23. julija, ker drugače se smatrajo za razprodane. Nihče od naših bralcev naj nikar ne zamudi te ugodne prilike!

Sv. Ana v Slov. gor. Kat. prosvetno društvo pri Sv. Ani v Slov. gor. priredi v nedeljo, dne 19. t. m., pri Sv. Lenartu v dvorani g. Arnuša gledališko igro »Junaška dekllica« in »Piskovez«. Vsi prijatelji katoliških društev prisrono vabjeni!

Ljutomer. Kat. prosvetno društvo v Ljutomeru vprizori v nedeljo, dne 19. t. m., ob pol štirih popoldne v televadnici Narodne šole igri »Bele vrtnice« v štirih dejanjih in enodejansko šlojgro »Napoleonov samovar«. Prijatelji lepe igre, pridite!

Orloški odsek Sv. Marjeti niže Ptuja priredi na šmarjetsko nedeljo, dne 19. t. m. javen nastop. Ob pol 10. uri dopoldne pohod z godbo k sv. maši, popoldne po večernicah javna telovadba z mnogimi točkami ob sviranju godbe na vrhu g. Mikla. Po telovadbi licitacija. Vstopnina: sedeži po 6, 5 in 4 dinarjev, stojniča po 2 dinarja. Vsi prijatelji in simišljeniki tudi iz sosednih župnih uljudno vabjeni! Bog živi!

Sv. Tomaž pri Ormožu. Na splošno željo občinstva ponovi orloški odsek v nedeljo, dne 19. t. m., v prostorih g. Škrleca gledališko predstavo »Ne pričaj po krivem.« K obilnemu udeležbi vabi — odbor.

Svetinje pri Ormožu. Katoliško slovensko prosvetno društvo pri Svetinjah bo na splošno željo ljudstva ponovilo v nedeljo, dne 19. t. m. igro »Babilon« pri g. Francu Webergu, trgovcu v Ivanjikovicih. Začetek točno ob treh popoldne. Med odmori svira domača svetinska godba. Sosedje, prijatelji in znanci, pridite v obilnem številu! K obilnemu udeležbi vas uljudno vabi — odbor.

Sredšč ob Dravi. Za vse one, ki vsled oddaljenosti ali iz katerih koli drugih ozirov ne morejo posečati večernih prireditv tukajšnjega Ljudskega odra, in za one, ki se hočejo prav od srca nasmejati, vprizori središki Orel v nedeljo, dne 19. t. m., ob pol štirih popoldne v Društvenem domu Nuščeve šololige v treh dejanjih »Navaden človek«. Vstopnina in predprodaja vstopnic kot običajna. Za številjen obisk se priporoča odbor. Bog živi!

Griže pri Celju. Tukajšnji telovadni odsek Orel vprizori v nedeljo, dne 19. t. m., ob pol štirih popoldne v dvorani g. Novak predstavo: »Sinovo maševanje« ali »Spoštuji očeta«, igroško v treh dejanjih, in »Za letovišče«, burka v enem dejanju. Prijatelji mladine in poštenega razvedrila, pridite polnoštevilo!

Nazarje pri Mozirju. Prostovoljno gasilno društvo v Nazarjih pri Mozirju ima v nedeljo, dne 19. t. m., ob 3. urji popoldne svojo prvo veselico na prostem. Cisti dobiček se bo porabil za zgradbo gasilnega doma. Za pijačo in jedilno bo preskrbljeno, kakor tudi ne bo manjkalno plesa in druge zabave. Na sprednu je tudi srečolov. Vsi uljudno vabljeni! Napomoč!

Iz Gornje Sv. Kungote. Da tudi tukaj na meji ne spimo, dokaz je dan 5. julija t. l. Gornja Sv. Kungota se ni videla tako veličastne gledališke igre, kakor se je ta dan igrala na krasnem velikem prostoru »Devica Orleanska«, ob mogočni udeležbi: Dekleta iz dekliške Marijine družbe in Kat. Prosvetnega društva so svoje vloge izbrano rešili, posebno glavna junakinja Pavla Flakus, ki je igrala Ivana, je svojo težko lepo pohvale, gre v prvi vrsti zasluga blagorodni gospoj grof in plemič Pachta-Rayhofen, komtesa Rieneck-Nostiz in g. grofu Pacha, ki so velikodušno pomagali k tako veličastni predstavi s tem, da so dali iz graščine dragocene oblike iz same svile in baržuna na razpolago, kar je na ljudstvo napravilo čaroben utis. Poseten občenik za gledališko umetnost je pokazala blaga gospa grofinja, ko je igralki sama oblačila in kostumirala ter je z dekleti nenavadno ljubezljivo občevala. Bog ji plačal tisočkrat! Srčno zahvalo izreka Kat. Prosvetno društvo blagemu gospodu in gospoj Gamser, lesotruču, za ljubezljivo odstopitev prekrasnih prostorov za igro! — Kako silno potrebljuje, da si zgradimo svoj lastni Katoliški dom! Naj bi se našel kak dobrotnik ali dobrotnica, ki bi velikodušno priskočil na pomoč tukajšnjemu Kat. Prosvetnemu društvu z denarno podporo, da si zamoremo postaviti gledališki oder in dvorano. Če Vam je kaj za to, da se tukaj na nemško-slovenski meji narod kulturno dvigne in narodno probudi, ne zadostuje samo beseda in ljubezen na jeziku, ampak dejanska pomoč in gotov denar v roki. Blagohotni darovaj, naj se pošljajo na župniški urad v Gornji Sv. Kungoti.

Laško. Prireditve celjskega orloškega okrožja, ki je vzbudila v našem okolišu splošno pozornost, je za nami.

Upamo, da smo izpolnili svoje obljube in da smo pokazali našemu vrlemu kmetskemu žudstvu, da je naše delo smotreno. Štejemo si v prijetno dolžnost, da se javno zahvalimo vsem posetnikom, posebno pa onim, ki so nam podarili, oziroma vozili les. Iskreno zahvalo smo dolžni tudi gospodinu gospodičnam, ki so žrtvovale marsikatero uro in tako pripomogle k sijajnejši manifestaciji naše misli.

Tedenske novice.

40letni jubilej mašništva obhaja ta teden, v soboto, dne 18. julija, č. g. nadžupnik in konz. svet. Franc Sal. Korošec. Župljeni od Sv. Križa na Slatini, kjer deluje že jubilar nad vse vzorno in požrtvovano že 27 let, so iz hvaležnosti omogočili nabavo štirih novih zvonov, ki so bili, kakor je bilo že objavljeno, slovesno od škofo posvečeni v četrtek, dne 16. julija. Tudi »Slovenski Gospodar« se hvaležno spominja č. g. jubilarja, ki je bil njegov urednik od l. 1894 do l. 1898, ter mu iskreno čestita!

Iz Gornje Sv. Kungote. Dne 26. julija, 8. nedelja po binkoštih, na praznik sv. Ane, se vrši v Gornji Sv. Kungoti velika slovesnost blagoslovitev novega kipa Presv. Srca Jezusovega. Pred slavolokom pred cerkvijo se opravi najprej slovesna blagoslovitev kipa, potem procesija, dohod v cerkev in slovesno ustoličenje Presv. Srca, pridiga, asistirana sv. maša, ki jo daruje g. kanonik kot dekan g. Moravec. Popoldne ob treh po odpetih litaniyah krasna svetopisemska žalojiga »Izgubljeni sin« v petih dejanjih. Vabljeni vsi od blizu in daleč! Pridite, ne bo Vam žal! — Dne 27. julija Marijanski shod, izlet vseh okoličanskih Matrijnih družb pri Sv. Križu. Pridejo Orli in Orlice iz St. Ija, Marijina družba oboja iz Gornje Sv. Kungote, iz Spod. Sv. Kungote, iz Svečine, iz St. Jurija ob Pesnici in iz Sv. Križa. Govori in deklamacije. Ob 10. uri slovesna sv. maša, nato pridiga. Naj nikdo doma ne ostane, kdor je duhovni sin in hčerka Marijina, naj bo že ob sedmih tukaj, da gremo skupno na krasni hrib Sv. Križa, kjer se navdušimo za sveto in neustrašeno izpolnjevanje stanovskih pravil. Z Bogom in Marijo!

Novi zvonovi na Kapli na Kozjaku. Med grmenjem topičev, ob zvokih godbe in v spremstvu velike množice ljudi so v soboto, dne 4. t. m., ob petih popoldne pripeljali na okusno ozaljšanih vozovih na Kaplo tri krasno izdelane nove zvonoive iz livanre Zvonoglas» v Mariboru. Mali samotarec v zvoniku, ki se je sam otočno oglaševal iz visokih lin, odkar mu je kruta vojna ugrabila vse večje tovarše, je s svojim visokim glasom veselo pozdravljal prihajajoče nove brate. Od nežne, veseli mladine preko krepkih, značajnih mož do sivolasih, modrih starčkov, vse nas je navdajalo isto nedopovedljivo veselje, ki je pri marsikomu našlo izraza v solzah. S srcem, polnim tolažbe in upanja, smo se zvečer razhajali, da prihitimo drugo jutro k blagoslovitvi. In res so se v nedeljo zjutraj zgrinjale množice od blizu in daleč, da obiščejo kraj veselja. Nove zvonoive je blagoslovil naš rojak, g. kanonik dr. Maks Vraber. Največji zvon, ki tehta 815 kg, je posvečen naši farni patroni, sv. Katarini, srednji, težek 340 kg, sv. Florjanu, najmanjši, s težo 175 kg, pa Devici Mariji. Po blagoslovitvi je imel g. kanonik prisrčen, vzpodbudljiv nagovor in slovesno sv. mašo. Potem je bila procesija na pokopališče, kjer smo se spomnili na svoje drage, ki jim ni bilo dano, da bi včakali to veselje, slišati nove zvonoive in izmed katerih je marsikdo legel k večnemu počitku, ne da bi ga na zadnji poti spremjal mili glas zvonov. Nato so potegnili zvonoive v stolp, odkoder so kmalu zapeli svojo prvo pesem v čast Večnemu, v opomin in tolažbo faranom.

Bivši vojaki imajo tudi letos dne 30. avgusta na Brezjah sestanek. Vsem udeležencem tega sestanka bo preskrbljena polovična vožnja na železnicu. Zeleti bi bilo, da bi se v vsaki župniji našel ali prijavil kak zaprnik, ki bi nabiral prijave udeležencev in to vsaj 14 dni pred 30. avgustom prijavil glavnemu odboru Zveze slovenskih vojakov v Mariboru (g. A. Krepek), koliko mož in fantov iz vsake župnije pojde na Brezje, da se zamore vse potrebitno in pravočasno preskrbeti glede vlakov in morebitnega skupnega odhoda, oziroma posebnega vlaka. Natančnejše se bo še poročalo.

Lepa cerkvena slovesnost na Hajdini pri Ptiju. Res, 5. julij je bil sijajan dan za hajdinska dekleta! Bil je praznik naše slovesne posvetitve Sv. Srcu Jezusovemu. Ob rani jutranji uri so jela prihajati dekleta, članice Marijine družbe in Dekliške zveze, v lepo in primerno okrašeno cerkev, da se udeležijo skupnega sv. obhajila. Pri popoldanski službi božji se je pa vršila slovesna posvetitev Najvišjemu Kralju. Okrog 2. ure popoldne so belo oblečena dekleta prinesla novo podobo Sv. Srca v cerkev k blagoslovitvi. Nato je č. g. mariborski spiritual slovesno blagoslovil, ob asistenci domačih č. gg. duhovnikov, novo podobo Sv. Srca, nakar je nad 200 deklet prigledno zvestobo in ljubezen Euharističnemu Kralju. Zatem so bile večernice. Po blagoslovu so dekleta zopet dvignila svoj zaklad, novo podobo Sv. Srca, in med pritrkovanjem zvonov slovesno prenesla v Društveni dom, kjer se je postavila slika božjega Srca v svoji novi prestol, odkoder bode kraljevalo vse župniji, zlasti vsem dekliškim srcem. — V Društvenem domu se je takoj nato vršila akademija s prav pestrim sporedom.

Razno od Sv. Bolfenka v Slov. gor. Letos smrt zares grozno kosi v naših vrstah. Pred nekaj tedni je umrl Mat. Gomilšak, kmet v Bišu. Bil je obče spoštovan radi svojega odkritoščnega in milrega značaja, rad je podpiral dobro stvar, imel tudi za siromake odprto srce in odprte roke. Pogrebci so v njegov spomin darovali za Dijaško večerjo v Mariboru 100 dinarjev. — Pretekli teden pa smo pokopali mlado ženo Marijo Brumen, rojeno Lubec. Pred štirimi leti se je omožila v Janežovce, na smrt bolna se je vrnila na očetov dom v Bišu, kjer jo je smrť dne 5. t. m. rešila trpljenja. S tem se jej je izpolnila srčna želja, da bi

bila pokopana v domači zemlji. Pogrebci so v njen spomin darovali za Dijaško večerjo v Mariboru 30 dinarjev. — V nedeljo, dne 19. t. m., bo pri nas prvkrat orlovska slavnost, ki jo priredijo šentrupertski Orli in Orlice. Da Bog, da bi ta orlovska prireditev rodila tudi za našo mladino blagodejne sadove. Le poštena, za vse dobro vneta in zadostno izobražena mladina ima upanje na boljšo bodočnost!

Narodna šola pri Sv. Andražu v Slov. gor. Slišali smo, da je gospod nadučitelj te narodne šole baje zbranil svojim učencem, pozdravljati 80 letnega starca, vpokojenega nadučitelja g. Šijanca. Če je to res, potem so otroci te šole obžalovanja vredni, ker je moralna vzgoja podlaga za vse druge vzgoje. To mora priznati sam gospod nadučitelj te šole. Gospod nadučitelj Šijane je splošno znan kot velezaslužen učitelj. Vzgojil je med drugimi več pridnih učiteljev, ki še danes uspešno delujejo.

50letnica Kola jahača in vozača v Ljutomeru. V Ljutomeru, središču Murskega polja, ki je znano po svoji stari kmetski konjereji, slavi Kolo jahača in vozača dne 15. in 16. avgusta svojo 50letnico. Na sporednu prvega dneva je razstava prvovrstnih kasačev — amerikancev in toplokrvnih konj, potem uporabnostna izkušnja kasačev (na dirkališču, pred plugom, težkim vozom in pod sedlom) ter 2 dirki. Dne 16. avgusta se vršijo popoldne štiri dirke, vse na dirkališču na Cvenu. Opazujmo vse ljubitelje konj na to prireditev, posebno še zaradi tega, ker se bo ta dva dnia video na razstavi in na dirkališču veliko število prvovrstnih konj. Letošnja zmagovalka v jugoslovanskem derbyju (Nadina) izhaja iz ljutomerske reje.

Grozn požar na Polenšaku pri Ptiju. Pretekli teden je uničilogenj razsajal v vrhu Prerod. V hiši je upelil osem poslopj. Ogenj je naglo objel vse poslopje, ki so bila lesena in s slamo krita ter ena zraven druge. Na vso srečo ravno ni bilo vetra, ker drugače bi bila velikanska nevarnost za celi Prerod, ki bi gotovo postal žrtv groznega ognja, ker so hiše večinoma lesene, s slamo krite in le v malih razdaljih ena od druge. Žalosten je bil pogled na pogorišče, a še bolj žalosten in pretresajoč na staro že nico Ivano Petek, ki je bila strašno obzgana po celem telusu in je v teku treh ur, previdena s sv. popotnico, umrla. V najhujšem plamenu je šla revica reševat pujska, pri tem se ji je vnela obleka, tako da je potem nastopila smrt. Kako je nastal požar, ki je napravil tudi mnogo škode na vinskih trtah, se nič ne ve in je prava tukajšnja uganka. Ljudje se mužajo in marsikaj skrivenostno izprašujejo . . Upamo pa, da se bo javni oblasti, ki je baje že na delu, posrečilo izslediti pravega krivca tega zagonetnega velikanskega požara.

Pozor romarjem k Sv. Ani v Halozah, župnija Sv. Barbara v Halozah! Romarji izven Haloz so naprošeni, da že dojdejo na Jakobovo dopoldne, da lahko še isti dan opravijo sv. spoved, da ne bodo delali v nedeljo stiske haloškim in hrvatskim romarjem. V nedeljo bode tamkaj petero sv. maš. Spovedniki pa bodo č. oo. kapucini iz Ptuja.

Dve nesreči pri Sv. Marjeti niže Ptuja. Pri žetvi rizi se je mladina, kakor je tukaj nelepa navada, šalila in drug drugega metala. Tako je hotel tudi mladi Ivan Valenkovreči mlado žanjico Feguš, čeravno se je ista branila s srpom. Ker fant ni odnehal, mu je z zamahljajem zasadila srp v lico, da si ga je komaj izdril in nato vsled izgube krvi omedel. Došli zdravnik mu je rano zašil, da je izven nevarnosti, pač pa bo brazgotina na licu opominjala njega in druge, naj se mladina varuje neumnih šal. — Dne 9. t. m. je izbruhnil požar v Prenodu, ki je upelil osem poslopij, deloma vinske kleti, deloma stanovanjske hiše. Vsled opoklin je umrla stara ženica, ki je hotela iz ognja rešiti svojega prašiča, pa se je vsipala na njo žrjavica in se ji je vnela obleka. Na kako uspešno gašenje vsled pomanjkanja vode ni bilo mislit. Vzrok požara je kakor navadno neznan.

Organisti iz okolice Krškega in Brežice, pozor! V torek dne 21. julija t. l., se vrši sestanek organistov v Leskovcu pri Krškem pri Lavrinšku ob 10. uri dopoldan. Sestanek je tako važen in naj prav nobeden organist v tem okolišu ne izostane. Poročal bode odpoljanec Društva organistov iz Celja o važnih zadevah. Torej dne 21. julija vsi v Leskovec!

Razne novice iz Šmartna ob Paki. V pondeljek, dne 6. t. m., nas je napravilo večje število udov tukajšnje kmetijske podružnice izlet na kmetijsko šolo v St. Jur ob juž. žel. Bili smo prav zadovoljni, posebno ob povratu, ker smo bili veliki nevarnost utekli. Ko smo namreč imeli svoje skupno kosilo v Kinclnovi gostilni, je ob nevihti treščilo v isto. Streli je obiskala razne sobe in zdrknila v klet, le naši soobi je prizanesla. Hvala Bogu! — Gospodarska zveza je tukaj najela skladische za moko, sladkor itd. in ravno takšno skladische gradi sedaj tudi celjski mestni mlin. Namenjena sta posebno za gornjo Savinjsko dolino. — Govori se tudi, da se snuje velika delniška družba za zgradbo nove tovarne lojevih sveč. Delničarji so v prvi vrsti iz števila nasprotnikov naše električne zadruge. Tovarna bo stala menda tam, kjer je že enkrat bila, ali vsaj v bližini. Napeljava električnih naprav bo kmalu končana, tuintam že imamo provizorično luč, zanimanje se prijema vedno širih krovov, še celo mlajših od ženskega spola glede monterjev! — Naši penzionisti se strašno dolgočasijo pri golem tarokiranju pri Tišlerju, pa so si omislili novi šport, namreč: krajevno društvo demokratov Pričičevič-Zerjavove sorte. Ravno za odbor jih je: tri učitelji, dva uradnika, sami penzionisti, »en Ribnican, po celem svetu znan«, en Srb, par zapeljanih fantov, torej sami tujci. Najimenitnejši je predsednik, znani veliki narodnjak V. Weber, potem pa nek profesor, o katerem se ne ve, ali je penzioniran, ali odslovjen, ali kaj že. To so tudi krušni očetje naših par orjuncev, ki imajo svoje zavetje blizu Tišlerja. Pred par dnevi so imeli tam svoj skriven ponocni shod, o katerem se še ne ve, ali je bil zato sklican, da so iskali tatove, ki

so ravno tam pred nekaj meseci izpraznili magacin, ali je drugega vzroka. — Letina ne bo kaj posebnega zaradi večnega deževja. — Najhujši udarec za nas in za sosedne župnije pa je trgovski polom g. R. Peveca v Mozirju. Osškodovanje kmetov na sadju, posebno pa na hmelju, gre v milijone. Ali ste slišali vi, gospodje davčne oblasti v Slovenjgradcu? Ne tirajte nas kmetov v obup!

Proces proti osemkratnemu morilcu. Dne 6. t. m. se je pričel v Limburgu v Nemčiji znameniti proces proti večkratnemu morilcu Fricu Angersteinu, prokuristu v tovarni v Haigern. Angerstein je umril osem članov svoje rodbine, nato pa začal svojo violo, da bi zabrisal sledove zločina. Obtožen je tudi več poneverb, katere je izvršil v škodo svojega gospodarja. Vzroka strašnega dejanja Angerstein ni priznal. Zločin je zasnoval zelo zvito, da bi spezial policijo na napačen sum, da so ga izvršili razbojni. Sekiro je ubil najprej svojo ženo, nato taščo, služkinjo, in končno svoje otroke. Nato se je vlegel spat. Ko ga je zjutraj zbulil vrtnar, je ubil tudi njega in enaka usoda je zadelo nato še nekega uradnika in vajenca iz tovarne. Končno je ubil še svojo sestro in knjigovodijo Darza. Poslednjem zločinu je ranil še sebe, potem začal vilo ter bležal v bližini, hoteč s tem speljati policijo na napačno sled, češ, da so ga napadli in oropali razbojni. Pravi zločinec je bil pa kmalu odkrit in v zaporu je Angerstein vse priznal. Razprava je trajala celi teden in je bil Angerstein zaradi vsakega umora — torek osemkrat — obsojen na smrt.

Društvo »Marijaniče« ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 19. t. m., ob 5. uri popoldne v društvenih prostorih, Miklošičeva ulica. Člani se vabijo, da se občnega zobra polnoštivalno udeležijo! — Ravnateljstvo.

»Radio-Balsamica.« Zahvala spoštovanemu g. dr. Iv. Rahlejevu v Beogradu. Podpisani Mihajlo Kovačević se Vam najtoplejše zahvaljujem za ozdravljenje revmatizma v rokah, nogah in v vseh telesnih sklepih, vsled katerega se nisem mogel gibati ne z nogami ne z rokami in sem bil odvisen od tuje pomoči; nisem zamogel ne jesti ne piti, ker sem imel revmatizem v vratu in v sklepih. Nobeno sredstvo do sedaj mi ni pomagalo, a Vi ste mi z Vašim lekom Radio-Balsamicu v kratkem času bolečine olajšali. Ko sem se prvič namazal z Vašim Radio-Balsamicom, postal mi je veliko slabše, bolečine so bile po mazanju skozi eno uro veliko hujše, potem pa so popustile in po vsakem mazanju mi je postal boljše. Zdaj mi je popolnoma dobro in za to se Vam še enkrat najtoplejše zahvaljujem in Vas hočem vsakemu bolniku najtoplejše priporočati. Porabil sem do sedaj štiri steklnice, a zdaj je peta, ki mi jo pošljete. Z odličnim spoštovanjem in se zopet zahvaljujem! Mihajlo Kovačević l. r., Selo Ravne, p. Bogatič, okrug Šabac. Občinski sod potrjuje resničnost. (Pečat.) Predstojnik soda M. L. Djokić l. r. — Lek proti revmatizmu Radio-Balsamica izdeluje, prodaja in pošilja proti plačilu: Laboratorij Radio-Balsamica, dr. Ivan Rahlejev, Beograd, Kosovska ulica 43.

Opozarjam vse čevljarske mojstre in trgovce s čevljarskimi potrebščinami na današnji oglas tvrdke Seršen & Stegmüller v Mariboru, Koroška cesta 39, radi iznajdbe »Novo.«

Dopisi.

Sv. Arh. Cerkveno slavlje se obhaja letos v nedeljo, dne 19. t. m., kar bodi v vednost romarjem, izletnikom in turistom.

St. Ilj v Slov. gor. Zakaj smo in bomo vedno zoper Sokole? 1. Ker so Sokoli avantgarda Pričičeviča, ki je največji nasprotnik slovenskega naroda. On hoče uničiti naš mili slovenski jezik in naš narodni živelj. On hoče nas vse posrbiti. Zato, ker so Sokoli velesrbski hlapci, ker ne čutijo s svojim slovenskim narodom, smo zoper nje in se bomo zoper nje bojevali do skrajnosti, kakor smo se vedno bojevali zoper vse svoje narodne nasprotnike. 2. Ker so Sokoli strasti svobodomislici in nasprotniki duhovščine. Če tudi osebno niso vso popolni brezverci, a dejstvo je, da veje v organizaciji Sokola brezverski duh. Sokol je svobodomislna, veri in cerkvi sovražna organizacija. Zato je za našo mladino in naše ljudstvo pogubna. In za to morale vse, ki jih je kaj mar za vero in večno življenje, svariti pred njo. Sam glavar slovenskih Sokolov se je na nekem zborovanju izjavil: Sokol ne more biti dober kataličan. Kdor vsega tega ne veruje, je ali hudoben, ali pa s slepoto udarjen. 3. Ker mladino tudi pravno pokvarja. Opazujte jih! Nič drugega ne priznajo, kakor veselice in ples. Hodijo kot cigani od krčme do krčme, pomagajo krčmarjem priganjati goste, so njih priganjači, godejo cele noči, plešejo cele noči in piganjujo cele noči, tudi čez policijsko uro. Drugi dan pa se hvalijo, koliko polovnjakov so spili. To je vso njihovo izobraževalno delo! Tako ne bodo ljudstva moralno in gospodarsko vzagnili. To so grobokopi slovenskega naroda. Torej neizprosnji boj proti njim!

Ceršak pri St. Ilju v Slov. gor. Naši fabriški delavci se zelo ježijo, da morajo plačati davek na ročno delo. pride na enega več tisoč kron na leto. Ubogi ljudje! Pa veste, kdo je ta davek vpeljal, kdo izmogavata ubogo delavstvo? Čutje! Za ta davek je glasovala demokratična stranka, ki Vas, uboge delavce, vabi v »Unijo

gali ljudomerski in križevski prapor ter zastava domače Mladiške zveze s sliko slovanskih blagovestnikov, zavoji katerih zastava v Avstriji ni smela v javnost. Za zastavonoši je svirala domača godba, za njo pa so korakali po nosni »Orlik« in junaške Orlice. Nad 200 jih je bilo z naščajniki vred. Za temi pa se je valila ogromna množica domačih in tujih gostov, ki so prihiteli na našo slavnost. Mogočno je vplivala na naše ljudstvo cerkvena slovesnost: dopoldanska in popoldanska. Da, orlovska organizacija razume ljudsko dušo, ker je iz ljudstva in zato ji je bodočnost zasigurana. Krasen je bil tabor pred cerkvijo. Ves trg je bil napolnjen in zato je tako lepo in navdušeno govoril zastopnik mariborske orlovske ekspositure. Tudi popoldanska prireditve je bila tako sijajna, da kaj takega nismo pričakovali. Prosto zabavo je poživil domači in križevski pevski zbor pod spretnim vodstvom g. Ašiča. Po prireditvi želimo samo to, da bi se naša mladina v prav obilnem številu oklenila prelepe orlovske organizacije. Ob koncu izrekamo na tem mestu prav prisrčno zahvalo vsem, ki so na ta ali oni način, z delom ali z darili, v cerkvi in na veseličnem prostoru pomagali, da je prireditve tako izvrstno uspela. Izrecna zahvala gre č. p. Pavcu, ki nam je tako velikodušno prepustil prostor, dal na razpolago ljudi in živino ter vse druge stvari, ki so se pri pripravah nujno rabile. Njemu, vsem prirediteljem in pomočnikom prisrčni: Bog plačaj! — Pripravljalni odbor.

Leskovec. Brdka izguba je zadela ugledno kmetsko hišo na Bosem bregu v Repiščah. Mati, 12 otrok: 6 hčera in 6 sinov, izmed katerih je najmlajši tri dni poprej še bil pri sv. birmi, je milo jokalo. Neizprosna smrt je vzela dne 19. m. m. skrbnega gospodarja in očeta Antona Kranjca. Dolga vrsta pogrebcev je pričala, kako je bil rajni pri vseh priljubljen. Gospod Bog, bodi dobremu očetu in skrbnemu možu bogat plačnik, blagi materi in otrokom pa sladek tolažnik!

Zreče. Onidan je naš g. župan dopolnil 20 let, odkar mu je bilo izročeno vodstvo občine. Istočasno pa je obč. blagajno na skrb prevzel sedanji g. blagajničar. In prijatelji so izračunili, da je skozi njegove roke do danes šlo 1.864.700 kron občinskega denarja.

Dobrna. Poteklo je 100 let od časa, ko sta svetloba sveta zagledala dva moža, katerih imena spadajo v »prosvetno« zgodovino našega kraja. Obe osebnosti je zdeten del sedanjega roda poznal še osebno. Prvi je pri nas ustanovil še danes obstoječo »farno bukvarnico«. To je dne 26. maja 1825 v Pilštjanu rojeni Henrik Križan. On je postal duhovnik dne 26. julija 1849. Pri nas je za kaplana služil od leta 1852 do 1856. Umrl je kot župnik pri sosednjem Sv. Janžu na Vinah. Tam si je za spomenik postavil novo župnišče, pri nas pa novo knjižnico. Dotična omara še zdaj služi prvotnemu namenu. In med knjigami se nahaja tudi zvezek z imenimi tistokratnih članov izobraževalne ustanove. Njegovo izobraževalno delo je razširil kanonik-župnik Karol Gajšek. Rojen dne 26. oktobra 1824 v Vojniku, za duhovnika posvečen dne 6. julija 1848. K nam je za župnika prišel dne 15. avgusta 1869. Tu se je za olješevanjem cerkve lotil olješevanja med ljudstvom. Pojeg že obstoječe knjižnice ustanovil je: bralno društvo. V to svrhu je priredil posebno bralno sobo. V isti se danes najdeš tistokrat novo oskrbljene klopi in mizo. Temu društvu je načeloval kaplan Janko Vraz. Ta je kot župnik pri Sv. Florijanu blizu Rogatca tam umrl v šoli med podučevanjem. Ščasoma so se v naši mirni kraj zanesli narodnosti prepiri. Sila istih je segala celo v šolske prostore. N. pr.: Nekega dne bi šolarji morali peti nemško pesem. Besedilo niso razumeli. Vsled tega petje ni šlo gladko. S tem so si zasluzili eno uro zapora. Prizadeti se na kazeni spominjajo še dandanes. Narodnostni spor je povzročil zanimanje za časnike. Stevilo bralcev se je razmnzoilo v doliko, da smo leta 1982 našeli: Vsaka tretja družina bere svoj list. Dopisovala je soli odrasla mladina. Ta vnema pa je dala podlago živahnemu prosvetnemu delovanju v novejši dobi, t. j. od znamenitega zborovanja Bralnega društva dne 8. prosinca 1894 naprej. In pričajoča črtica veljav kot spomenica za dvojno skraja omenjeno stoletnico.

Kokarje. Zaradi nove sv. maše pri Sv. Frančišku Ks. dne 19. t. m. se preloži lepa ali kolkarska nedelja na dne 26. t. m. Slovesnost po navadi.

Vojnik. Nekako čudno smešni so postali nekateri zastopniki tujih in judovskih zavarovalnic. To se je pokazalo že pri več strankah v bližini našega trga, ker se predstavljajo kot zastopniki Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani. Ko pa stranka novo polico dobí, tedaj šele na veliko začudenje spozna, da se dotični zastopnik ni odkritočno predstavil, to je dokaz, da si na odkritočni način ne upajo nekaterih strank pridobiti. Imena so nam sicer znana, pa za danes še molčimo, ob prvem prihodnjem slučaju pa pridemo z imeni na dan. Torej pazite, ako hočete v slučaju nesreče brez tožbe zavarovano sveto dobiti. Zavarujte svoja poslopja pri edini domači slovenski Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani. — Strela je užgal tri kozolce. Dne 6. t. m., ob enih popoldan, je nad Globočo in Črešnjice nastala grozna nevihta; kar še stari ljudje ne pomnijo, dež je bil in treskal je in užgal je v Globočah kozolec Jožef Dobrotinšek, p. d. Pepelnak. Bliznjim sosedom se je zahvaliti za njihov trud, da se gospodarsko poslopje ni užgal. Kozolec je bil zavarovan za 3000 dinarjev pri najbolj zanesljivi Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani. Rayno ob obmenjeni uri je strela užgal obenem 2 kozolca v Podgorju-Črešnice, ki sta bila zavarovana za malenkostne svoje. Voda je napravila veliko škode, ker je podvalila nekaj pšenice in izruvala krompir in koruzo. Po vinogradih je voda tudi naredila veliko škode.

Gornja Ponikva. V nedeljo, dne 26. t. m., priredimo Ponkovčani žalni dan v spomin padlim vojakom iz naše župnije. Vrši se odkritje spomenika padlim vojakom v sestavnih vojni, katerega je omisil odsek Orel sporazumno z rodbinami prizetih žrtev. Spored: dopoldan: zjutraj našedno nedeljsko opravilo; ob devetih prenesajo Orlj in spre-

vodu od Brezovčanove hiše ploščo do kapelice pred vasjo; pri kapelici Orlj pozdravijo prizadete po vojni. Nato proslavijo spomin padlim vojakom domača društva, nakar se prenese plošča v spremstvu duhovnikov do nove župnijske cerkve. Ob desetih sv. maše za padle, katero opravi bivši vojni kurat g. M. Ratej. Po sv. maši se vrši odkritje spomenika. Govorijo razni govorniki. Popoldan: ob treh včernice; nato se vrši v prostorih osnovne šole svetopisem ska žaloigra v petih dejanjih »Izgubljeni sin«, katero vpravijo člani Orlja in Prosvetnega društva »Slomšek«. Sedne župnije, pridite ta dan na Ponikyo, da z nami vred proslavite spomin padlim vojakov. Ob enem si lahko ogledate že skoro dogotovljeno našo župno cerkev. Na svidenje! Bog živi!

Rajhenburg. Prostovoljno gasilno društvo se vsem udeležencem svoje proslave dne 5. t. m. prav lepo zahvaljuje. Posebno iznenadenost nam je napravilo gasilno društvo Gaberje-Celje s svojo lepo društveno zastavo, in oddaljena društva Zagreb, Bled, Škofjeloška, Rače z poslanim darilom srebrnega žrebbla. Čč. gg. opat trapistov in domači župnik sta blagoslovila novi prapor z lepim darilom traka domača občine. Trg Rajhenburg in gasilno društvo je imelo ta dan nepričakovano veliko slavnost s prvim gasilskim praporom celega Posavja. V pomoč in slavol

Sromlje pri Brežicah. Tu smo položili dne 9. t. m. k večnemu počitku Martina Sottlerja, posestiškega sina iz Gornje Pohance. Umrl je po daljši bolezni v cvetu svoje mladosti, bil je komaj 24 let star. Pokojnik je bil kremenit značaj, mirne, plemenite naravi ter izredno nadarjen. Šolal se je na drž. kmetijski šoli v Št. Jurju ob Juž. žel., koji zavod je dovršil leta 1919 kot prvi odličnik. Bil je namenjen za očetovega naslednika na domačem posestvu, toda neusmiljena smrt mu je mnogo prezgodaj upihnila luč življenja. Bodil mu lahka domača zemljica, katero je gorko ljubil; težko prizadetim staršem in sorodnikom pa naše iskreno sožalje!

strupa, česar posledica je neskladnost v posameznih funkcijah ali opravilih človeškega telesa, kar imenujemo kratko: bolezen.

G. Pajek trdi nadalje: »Poznam nekaj desetin ljudi, ki niso nikdar poskusili niti kapljice šmarnice, pa kljub temu so morali umrieti. Ali je pri teh tudi bil vzrok smrti metilni alkohol in otrpenje živcev?« Tukaj g. dopisnik očividno pozablja postavo Stavnika, po kateri vsak človek mora umrieti, pa najsi je šmarnico pil ali ne. Da, umrieti mora vsakdo, ne glede na to, ali živi pametno, ali se sam zastupi, ali pa sam obesi. Vendar iz tega nikakor ne sledi, da si sam smemo krajšati življenje na ta ali drugi način.

Razen higijskih ozirov pa ne smemo prezreti gospodarskih razlogov, ki govorijo za pameten preustroj našega vinarstva in tej smeri ter za omejitev šmarničnih nasadov. Kaj še žlahtnega vina ne moremo spraviti na trg, kam naj potem pojdem s šmarnico, o kateri pravijo vinski poznavalci, da ima okus po stenicah. Radi tega slabega okusa tudi grozdja od šmarnice ne marajo na mizo. Ta dejstva naj izpodbjije vnet zagovornik šmarnice, aki jih more!

Naprošam zategadelj g. Pajeka ali katerega njegovih somišljenikov, kojemu leži šmarnica pri srcu, da napiše stvaren, jednat spis brez osebnih napadov, ki naj služi v korist dobri stvari. Edinole znanstveno in praktično vsestransko utemeljene razprave morejo razjasniti pojme ter spraviti naše vinstvo na sigurna pota. Osebna prerekanja so popolnoma brezplodna in ne vodijo na uspehov. V slučaju, da se komu posreči poučiti našega vinogradnika o čem novem in boljšem, mu budem za to gotovo vsi zelo hvaležni. Dokler pa tega nihče ne stori, se bomo pač ravnali po naukih priznanih veščakov in lastnih strokovnih izkustvih, katera smo si pridobili s trudem tekom minulih desetletij.

Vekoslav Štampar.

Mariborski trg dne 11. julija 1925. Ta dan je bilo sajda, zlenjave, kakor tudi drugih živil v veliki obilici na trgu in zato so tudi cene pojenjale, čeravno v gostilnah o tem ničesar vedeti nočejo, kajti one prodajajo še vedno po isti visoki ceni, kakor do sedaj. Vsled hladnega vremena je bilo tudi 18 slaninarjev na trgu, ki so cene zopet malo zvišali in sicer so prodajali svinjino po 25 do 30 din., slanino po 30 din. in drob po 20 din. kg; domači mesarji so pa cene malo znižali in so prodajali govedino po 10 do 19 din., teletino po 12.50 do 20 din. in svinjino po 17.50 do 20 din., klobase po 25 do 40 din., prekajeno meso po 30 do 40 din., loj po 10 do 15 din. in drob po 8 do 15 din. kg. — Perutnine in drugih domačih živali je bilo okoli 1200 komadov. Cene so bile: piščancem 15 do 25 din., večjim 30 do 75 din. za par, kokošem 25 do 60 din., gosem in racam mladim 30 do 40 din., starim 50 do 100 din., puranom 50 do 100 din., domačim zajčkom 8 do 50 din., kožičkom 50 do 100 din., kanalčkom mandeljcem 100 din., babcam 62.50 din., grlicam 30 do 40 din., ščenetom (mladim psom) 30 din. za komad. — Zelenjava, sadje, druga živila in cvetlice. Cen so bile: krompirju 7 do 9 din. za mernik (7½ kg), oziroma 1.50 do 2 din. kg; čebuli lanski 5 din. kg, letosnjem 2 do 3 din. kg; letosnjemu česnu 4 do 6 din. venec, ohrov I do 1.50 din., ohrovovi repi 0.75 do 1 din. komad, solati 3 do 5 din. kg, glavnati solati 0.50 do 1.50 din., brazilijski 1 do 2 din. komad; stročjemu grahu 5 din., stročjemu pasuljem 5 do 7 din. kg, grahu 7.50 din. za liter; črešnjem (ki gredo proti koncu) 6 do 10 din. liter, jabolkom in hruškom (letosnjim) 10 do 12 din., sливам 12 din., okroglim 8 din., breskvam 18 do 25 din., marelcam 16 do 20 din., ribizlu 12 din. kg, jagodam 10 do 12 din., borovnicam 4 din., malinam 8 din. liter, pomarančam 1 do 3 din., limonam 0.75 do 1.50 din. za komad; mleku 2.50 do 3.50 din., smetani 11 do 14 din., maslinemu olju 25 do 28 din., bučnemu olju 18 do 20 din. za liter, maslu 40 din., kuhanemu maslu 54 din. za kg, karfijolu 3 do 12 din. komad, sirčku 1 do 7.50 din. za hlebček; cveticam različnim 0.50 do 7, oziroma z lonci 20 do 75 din., palmam v loncih 25 do 100 din. za komad. — Lončene in lesene stvari 0.50 do 150 din. za komad, lesene vile za seno 15 do 20 din., lesene grablje 20 do 25 din., brezove metle 2 do 5 din., leseni ročni vozčki 800 do 1600 din. za komad. — Seno in slama na mariborskem trgu. Radi deževja, katero je trajalo prejšnjo noč, so kmetje pripeljali samo 4 vozove sena in 3 vozove slame na trg. Cene so bile senu 65 do 70 din., slami pa 50 din. za 100 kg. Slamo so tudi prodajali po 2.50 din. za vsaki snop.

Veliki živinski in trgovski sejem se vrši dne 25. julija t. l. pri Sv. Urbanu nad Ptujem.

Mariborsko sejnsko poročilo. Pragnalo se je: 25 konj, 6 bikov, 337 volov, 528 krav in 24 telet. Skupaj 920 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 14. 7. 1925 so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 8.50 do 9.50 din., poldebeli voli od 7.25 do 8.25 din., plemenski voli od 6.50 do 7 din., biki za klanje od 6.50 do 7 din., klavne krave debele od 6 do 7.50 din., plemenske krave od 5 do 6 din., krave za klobasarje od 2.50 do 4.50 din., molzne krave od 5 do 7 din., breje krave od 5 do 7 din., mlada živila od 6.50 do 9 din., teleta od 10 do 12 din. Prodalo se je skupno 359 komadov.

Mariborsko sejnsko poročilo. Na svinjski sejem dne 3. julija 1925 se je pripeljalo 341 svinj, 4 koze in 1 ovco. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov starci komad 55 do 90 din., 7 do 9 tednov starci 125 do 150 din., 3 do 4 mesece starci 250 do 300 din., 5 do 7 mesecev starci 350 do 450 din., 8 do 10 mesecev starci 600 do 750 din., 1 leto starci 1100 din., 1 kg žive teže 12 do 14.50 din., 1 kg mrtve teže 15 do 17.50 din., koza komad 150 din. Prodalo se je skupno 194 komadov.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso od 12 do 20 din., meso od bikov, krav in telic od 12 do 20 din., tele-

čje meso od 15 do 22.50 din., svinjsko meso sveže od 15 do 30 din.

ŽITNI TRG.

Vkljub slabemu vremenu, ki nas dnevno preseneča z dežjem, se je pričela po celih državah žetev. Od vseh strani prihajajo sedaj poročila o ugodnem poteku iste. Slabe vremenske razmere niso dosti vplivale na razvoj klasja. Iz vseh delov države poročajo, da je kakovost novega žita, pred vsem pšenice, izbrana in tudi po količini bo letošnja žetev presegla lansko. Ugodna poročila prihajajo pred vsem iz naše žitnice — Banata in Slavonije. Edino Baranja je letos trpež vsled silnega viharja, ki je uničil skoraj vse letošnji pridelek. Iz Slovenije so poročila ugodna. V nekaterih krajih so polja trpeža vsled nalivov in toče, na splošno pa je pridelki dober in obilen. Če Bog da še takšno letino koruze in krompirja, pa tudi v Sloveniji ne bomo trpeli pomanjkanja, kar se je žalibog zgodilo letos po nekaterih krajih, kjer so moralni ljudje že na pomlad kupovali moko in koruzzo. — Iz Slovenije še niso znani točni podatki o uspehu žetve, pač pa iz Banata, kjer je žetev že skoraj končana ter so ponekod pšenico že zmlatili. Preteklega leta so pridelali na oralu (jutru) 7 metercentov pšenice, letos pa 11 do 12 in še več. Takega uspeha že zdavnaj niso kmetje dosegli. Upamo, da bo v Sloveniji uspeh žetve enako ugoden.

Cene so začele z ozirom na novo žito znatno padati in kupci se vzdržujejo večjih kupčij. Vse čaka na cene, ki se bodo ustaliile za novo žito in ki bodo z ozirom na položaj v inozemstvu znotrno nižje od sedanjih. Danes ponujajo v Bački pšenico po 3 do 5 dinarjev in še cenejše, dokim so jo pred enim mesecem držali po 4.50 din. za kg. Domača pšenica je pričela že izpodrivati amerikansko, katero prodajajo franko Postojna še vedno po 4 dinarje, dokim stane madžarska celo 4.50 dinarjev 1 kilogram. — Enako kot pšenica je nazadovala v ceni tudi moka; promet je slab in italijanska moka še vedno domači konkurenca. Domača moka se prodaja franko Zagreb še vedno po 6 dinarjev, italijanska pa po 5.50 do 5.60 dinarjev za 1 kg. — Pridelok ječmena je dober in kakovost odlična. Letošnje blago se je pojavilo že v manjših količinah na trgu, cena se mu pa še ni ustalila, ker ga ponujajo kmetje vedno ceneje. Danes se prodaja ječmen za pivovarne po 200—210 dinarjev, za krmljenje pa po 190 dinarjev za 100 kg. — Pridelok ovsa je letos izvrsten. Novo blago se ponuja po 220 dinarjev, toda cena je previsoka. — Koruza se je prodajala po 195 do 210 din. za 100 kg. — Promet je bil zelo živahen in precej koruze se izvaja po Donavi v Avstrijo in Čehoslovaško.

Hmelj. XI. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov v inozemstvu: Žatec, ČSR, 9. 7. 1925. Vsled pomanjkanja padavin je hmelj le malo napredoval v rasti, pač pa že prehaja v cvet in tvori tuš intam tudi že kobule. V neškrupljenih in v nizkih, slabejših nasadih so se uši pomnožile ter se obrambna dela nadaljujejo. Razpoloženje na trgu je mirno, cene so oslabele. Plačuje se od 3400 do 3500 čKZ za 50 kg. — Monakovo. Poročilo Nemškega hmeljarskega društva začetkom julija. Nasadi se pridno obdelujejo in so brez vsakega plevela. Lanska mokrota in letošnja suša vplivata neugodno na razvoj rastline, katera je zelo vitke postave. Vidi se ji, da nik sploh e pogno, druge le nepovoljno. Tipično za Hallertau je dejstvo, da stoji poleg treh do štirih zdravih in krepkih rastlin ena, dve in clo tri prav slabih. Skoro v vseh nasadih se najde vsled vročine na posameznih rastlinah rdeči pajek, o katerem se še ne ve, ali ga bude dejstveno in mrzlo vreme pregnalo, ali se bode po vsled vročine začenjal razprostirati tudi po ostalih še neokuženih rastlinah. Nadalje se opazuje, da hmelj izvanredno hitro prehaja k cvetu, kar ni dobro znamenje. Dvoletni nasadi bodo brez pridelka. Množina letošnjega pridelka bo nekaj večja od lanske, vendar bo kakovost prvovrstna. Hmeljarski se konečno opozarjajo na lepo obiranje, pravilno sušenje in basanje. — Alzacija. Stanje se vobče v nekaterih okrajih zboljuje, v nekaterih pa postaja slabše. — Anglija. Mrčes se pomnožuje.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 56 do 57 din., francoski frank 2.69 do 2.74 din., italijanska lira 2.08 do 2.11 din., čehoslovaška krona 1.65 do 1.70 din., avstralski šiling 7.95 do 8 din. V Curihi znaša vrednost dinarja 9.05 centimov.

Spominjajte se Dijaške večerje!

E 515-25 16

Dražbeni oklic.

Dne 22. julija 1925 ob desetih dopoldne bo pri podpisem sodišču v sobi št. 1 dražba zemljišča vl. štev. 196 k. o. Slov. Bistrica, t. j.: enonadstropne hiše s trgovsko opravo, z gospodarskim poslopjem in vrtom.

Cenilna vrednost 75.000 din., najmanjši ponudek 50.000 din., vrednost trgovske oprave 1200 din.

Pravice, ki ne bi pripuščale dražbe, je oglasiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnin v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Drugače se pa opozarja na dražbeni oklic, ki je namenjen na uradni deski tega sodišča.

Okraino sodišče v Slov. Bistrici,

dne 26. 6. 1925.

**Univ. docent in primarij
Dr. Ivan Matko**
 naznana, da izvršuje pre-svetljavo, slikanje in zdavljene z Roentgenovimi žarki (Heliopan aparatu) ob običajnih ordinacijskih urah.
 Telefon 357. Maribor, Slovenska ulica 4.

Vabilo
zadnji občni zbor
Kmetijske zadruge v Jarenini,
ki se vrši v nedeljo, dne 19. julija 1925 po rani službi božji v zgornji šoli.

Dnevni red:

1. Poročilo likvidatorjev o izvršeni likvidaciji.
2. Slučajnosti.

Jarenina, dne 12. julija 1925.

Alojzij Drozg, bivši načelnik.

Najnovejša iznajdba!

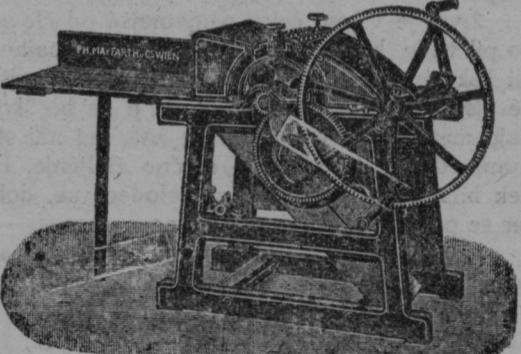
v največje veselje vseh čevaljarjev in občinstva, ki ljubi zdravje, štedi denar in zahteva za svoje težko prisluzene prihranke res dobro, zdravo in moderno obutev! Prvi merilni in risalni aparativni sistem, svetovni patent »NOVO!« Vsak čevalj s patentom »NOVO« brez ravnila, brez transporterja in komplikiranih računov mojstrski krovni risar in modeler! Vsak čevalj, napravljen po sistemu »Novo«, se prilagodi nogi kot vlti! Vsakemu čevaljalu najnovejša svetovna moda odprta knjiga! »NOVO« je edini predpogoj in temelj procvitu čevaljske obrti in ljudskega zdravlja! »NOVO«-čevalji so bodoča znamka sveta!

Zahtevajte patent »NOVO« pri Vašem trgovcu s čevaljskimi potrebnimi, občinstvo pa ga naj zahteva pri vsakem boljšem čevaljarju! Pišite še danes za pojasnila tvrdki

Seršen & Stegmüller,

Maribor, Koroška cesta 39. 318

Pozor!

Splošne poljedelske stroje

nudi dolgoletna tvrdka

IVAN HAJNY, Maribor
Aleksandrova cesta 43, nasproti glavn. kolodvora

še po starih cenah, kljub temu, da so večina vse druge trdke radi povisjanja carine, cene za 15—20% podražile. Posebno priporočam v nakup prvoj vrtne mlatinice za ročni in vitelni pogon, vitle (večje in manjše), žitne čistilne mline, trijerje, sadne in grozdne mline, slamoreznice i. t. d. po najnižjih cenah in olajšanih plačilnih pogojih. Na vprašanja točna pojasnila, postrežba solidna. Ker bom primoran tudi jaz, ko bo sedanja zaloga razprodana, radi podražene carine, cene povišati, priporočam, da se čim preje odločijo ceni posestniki k nakupu.

Samo 250 D
 stane gumijevi dežni plač zelo trpežen, isti boljše vrste 290 D. Najfinješi 460 D. Dobiva se v lepih barvah samo v
**Pivi gojenjski razpošiljalnici
IVAN SAVNIK, KRANJ 400**
 Istotam se razpošilja zopet vse vrste manufakturnega blaga po zelo nizkih cenah. Zahtevajte vzorce in cenik!

MALA OZNANILA.

Sprejme se učenec, kateri bi imel veselje do mlinarske obrti; mora imeti dobro šolsko izobrazbo, ter biti poštenski starišev, vse drugo ustreno. Enako se sprejme mlinski pomočnik, kateri ima dobra spricelava ter, da se je izučil v umetnem mlincu; sprejem obenh takoj. Anton Lah, umetni valjčni mlinc na turbini v Zg. Polskavi pri Pragerskem. 817 3—1

Prodam 1 oral njive na Ptujski cesti na Teznu. Naslov v upravnemu.

818

Posestvo, 12 in pol orala, v Rošpahu pri Mariboru št. 105, prodam za 450.000 kron. Kokol Alojz.

838

V najem se vzame posestvo v mariborski okolici na pol ali proti placišču; grem tudi za majerja na posestvo, katero bi sam vodil. Naslov v upravnemu.

837 2—1

Prodaja se dobriločna pekarna po ugodni ceni. Vpraša se pišemo ali ustreno: Karol Pelko, Zgor. Polskava pri Pragerskem.

813

Odda se v najem v bližini Maribora žaga in mlinc brez konkurenco, ali se proda ali zamenja za kakšno drugo posestvo. Naslov v upravnemu Slov. Gospodarja.

846

Kmetje. Najboljši zamenjate bučnice, cele ali luščene in rips v tovarni za olje J. Hochmuller, Maribor. Pod mostom št. 7. Tam dobite po ceni tudi prgo in otrobi.

849

Jabinka — slive. Potrebujem za izvoz veliko množino jabelli in sliv. Kateri posestniki hočejo svoje blago najboljše spraviti v denar, naj pišejo na me. Potrebujem tudi 6 nakupovalcev, ki morajo biti sami posestniki. Ivan Göttlich, veletrgovina sadja v Mariboru, Koroška cesta 126a in 128a. 841

Na prodaj je po ceni 1 ročna črpalka s sesalno cevijo in cevjo za visoki pritisk; tudi drugo orodje, pripravno za gasilno društvo ali upraviteljstva veleposestev. J. Cz., Slovenska ulica 37-I. 845 2—1

Kromatične harmonike prodam ali zamenjam s kolesom. Naslov v upravnemu.

827

Prodaja se malorabilno moško kolo. Skofija pristava v Leitersbergu 214, p. Pesnica. 818

850

Zensko kolo še dobro ohranjeno, se po ceni proda. Naslov v upravnemu.

830

Mehki okrogli les za žago kujojo proti takojšnjemu plačilu Matija Obren, Loška ulica št. 15. Maribor.

664 6—1

Jesenove in orehove hlede lepe od 30 cm debelosti naprej brez grč kupuje proti takojšnjemu plačilu franko Maribor lesna trgovina Albin Paulič, Maribor-Krčevina, Praprotnika ulica št. 196.

778 2

Brasimo britve, škarje nočne itd. Električna brusarna (v brivnici Koštomaj) Celje, Prešernova ulica 19. 116

Nove bicikle 2000 do 2250 in 2500 D, plačke in zračnice garnitura 250, 300 in 350 D, pumpe, dežne plačke 500 in 800 D, pedalo galico 1 kg 8.50 D, rado 15 D, cepilne in žepne nože, fajfe in vse vrste galantirjskega, špercijskega in vrvarskega blaga prodaja R. Wračko, poštna hiša v Ptaju. 754 10—1

Pozor! Ravno došlo blago, ne v cene. Platno, barhenti, drukla, hlačevina, svileni ročci, suknje itd. Dobiva se najcenejše pri Trpinu, Glavni trg 17. 49

Provrvstni angleški in ostrవski plinski koks na drobno in debelo dobavi po znatno znižanih cenah Mariborska mestna plinarna.

83

Salojdin, Sulikol, Hypermann so preiskušena sredstva proti odišju itd. na trti. Z navedilom vred se dobti v drogeriji Sanitas, Celje.

833

Črna. Hranilnica in posojilnica r. z. z. n. z. v Črni ima svoj občni zbor dne 19. junija ob 12. uri opoldne v svojih prostorih z običajnim sporedom.

826

Ako bi občni zbor dooločeni ur ne bil sklepčen, se vrši uro pozneje drugi občni zbor, ki bo sklepal v vsaki udeležljivosti.

828

Nova dvonadstropna hiša s 4 stanovanji, vodovod, vrt, hlev se proda. A. Murko v Ptaju. 755 5—1

Prodam hišo s 3 sobami, kuhinjo, kletjo, velikim vrtom in veliko ključavnica delavnico v Brežicah, pripravno za vsko drugo večjo obrt. Naslov v upravnemu.

802 3

Prodam hišo, kupuje vedno po najboljši dnevni ceni trgovina Franc Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. Obenem naznana, da se dobti v trgovini Mala Nedelja vsakovrstno železo in vse drugo blago po konkurenčnih cenah.

824 2—1

SVOJCEM PADLIH IN POZABLJENIH VOJAKOV,
POKOPANIH NA MARIBORSKEM MESTNEM POKO-
PALIŠČU NA POBREŽJU,

občinam, društvom, meščanom avtonomnega mesta Ma-
ribor, prebivalcem mariborskega okraja!

Ze več kot deset let je, kar so legle prve žrtve iz svetovne vojne na mariborsko mestno pokopališče na Pobrežju. Pokopani so bili tja sinovi našega naroda, tam spe trpni drugih narodov, vsi padli za grozničnimi ranami ali strti po neizprosnih boleznih.

Danes leže pozabljeni, zapuščeni v hladnem objemu slovenske zemlje, le tupatam porosi kaka solza na njihov prah, tupatam grobovi malo požive, kakor da bi scvetela iz njih junaška kri, drugače pa je tam molk, strašna tihota, pozabljenost...

Drugod žrtvujejo svojci, državne oblasti, občine, društva in drugi znatno več kot pri nas za prelepne spomenike iz kamna, brona ali želeta, ki jih postavljajo padlim vojakom, svojim sinovom, bratom. Množice romajo z globoko iskrenostjo k ostankom žrtev svetovne vojne, krasijo njih grobove s piramidami rož in vencev — pri nas pa, kakor da za nje ni spomina, kakor da je divjala vojna mimo nas...

Čas pa je, Mariborčani in drugi, da se zdramimo, čas je, da popravimo, kar smo toliko časa odlašali, čas je pokazati, da v pjeteti do mrtvih svojcev in tujev, ki počivajo pri nas, nočemo in ne moremo zaostati.

Zato na plan! Kakor Drava valovi skozi naše mesto vedno nemoteno naprej, tako naj vzvalove naša srca v ljubezni, požrtvovalnosti in usmiljenju do vseh pozabljenih, pokopanih na Pobrežju, a tudi drugod, kjer večno snivajo sinovi našega naroda. Kdor le more — in kaj ne premoreta ljubezen in požrtvovalnost! — se pač odzovi temu klicu v obliki primernega denarnega prispevka, bodisi na nabiralnih polah, bodisi na drug način, ko potrkamo na plemenita srca. Urediti hočemo naše vojno pokopališče, gomile naših sinov, grobove tujih vojakov, teh v zavesti, da bodo tudi tujevi naše sinove, ki počivajo v tuji zemlji, počastili enako dostojo. Odlikovanje, ki ga hočemo pripeti na junaška prsa vsem brez razlike, vsem znamen in neznamen, pa bodi v obliki spomenika, ki stoji njim v spomin.

Lep, mogočen in dostenj mora biti ta spomenik, zato se pa poprimimo dela vsi. Žrtvujmo denar, sodejmo in to brez razlike strank in jezika, stanov in starosti, da bo čimprej izvršen naš načrt, vsem padlim in pozabljenim vojakom v slavo, mestu Mariboru in njegu vemu okraju v čast, potomcem pa v dokaz, da so njih predniki ljubili svoje sinove tako v življenju kakor v smerti.

Bodimo bratje in kakor bratje in sestre izvršimo skupno to delo!

V Mariboru, na Vidov dan 1925.

Odbor za postavitev spomenika v sve-
tovni vojni preminilim vojakom v Mari-
boru.

Za Udruženje vojnih invalidov, podružnico Maribor:
Anton Krepek, predsednik.

Za mariborsko mestno občino: Jože Stabej, obč. svetnik.

Za vojaško oblast: Dr. Matej Justin, san. podpolkovnik.

Katoliški vojni kurat: Pavel Zavadlal.

Pravoslavni vojni kurat: Peter Trbojevič.

Odborniki: Franjo Geč, kapetan-invaliđ; Tone Gmaj-
ner, urednik; Anton Gvajc, profesor; Anton Golež, Mar-
tin Pravdič, Jožef Žagar, profesor, Jožef Fras.

Vabilo

redni občni zbor

Posejilnice v Križevcih r. z. z. n. z.

ki se vrši dne 3. avgusta 1925, ob 3. uri popoldne, v poso-
jilničnih prostorih s sledenjem dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1924.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako ob določeni urri ne bude zadostno število udov navzočih, se bude pol ure pozneje sklepalo pri vsakem številu.

Načelstvo.

**Vsek dan sveže
govoje meso**
po 12. 15 in 17.50 din. 1 kg, kakor vse vrste mesa, svinjetina, teletina itd., dalje vse vrste prekajenega mesa, kakor šunke, klobase vseh vrst. Dnevno sveže

mleto meso
pri
Tovarni klobas in mesnatih izdelkov

R. WELLE

Filijska: Maribor, Gospodska ulica 28.

ZAHVALA.

Podpisana posestnika se

Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani

za v polnem obsegu izplačano odškodnino po požaru ispreno zahvaljujeta in zgornej zavod kot domačo zavarovalnico najtopleje priporočata.

Bevče pri Velenju, dne 11. julija 1925.

825

Jože in Ivanka Golnik.

E 133-25

Dražbeni oklic

Dne 5. avgusta 1925, dopoldne ob 9. uri, bo pri podpisanim sodišču v sobi št. 10 dražba nepremičnin zemljišča knjiga Ledinek v Slov. gor., vl. št. 23, cenična vrednost 69.329 din. 80 p, vrednosti pritikline 4919 din., najmanjši ponudek 49.499 din. 20 p.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglasiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naročku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v šlodo zdražitelja, ki je ravnal v dobrini veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče Sv. Lenart v Slov. goricah,

dne 30. junija 1925. 808 3-1

Razpis.

Zupanstvo trga Središče ob Dravi razpisuje oferito licitacijo

za prodajo

občinskega mlina in žage, s stiskalnico za olje, stanovanjsko hišo, gospodarskim poslopjem, vrtom in travnikom.

Pogoji so na vpogled med uradnimi urami v obč. pisarni.

Pismene ponudbe v zaprtih kuvertih z naslovom: »Ponudba za nakup občinskega mlina in žage v Središču ob Dravi« je vložiti najkasneje do vstetega 31. julija 1925 do 17. ure.

Zupanstvo občine trga Središče ob Dravi,

dne 30. junija 1925. 784 3-1

Ia PORTLANDCEMENT

v sodih po 190 kg in 200 kg, in v jut vrečah po 50 kg
v vsaki množini po tovarniški ceni priporoča v nakup

TOVARNA CEMENTA ZIDANIMOST.

si prikranite, ako kupite manufakturno blago.

Trajne vrednosti

stanje večno darila iz zlata in srebra, ker obdrže še po

preteklih let svojo prvotno vrednost. Ure, verižke,

prstani, zapestnice kakor tudi vsele-

vrstna zlatnina in srebrnina, nakit, predmeti za dne-

no uporabo, v naj-

lepši in najboljši kakovosti dobri se

dobro in po ceni pri tvrdki Suttner.

Zahajevanje ilustrirani cenki,

za katerega je tra-

ta poslati samo 2 dinaria na:

ODPOSLILJALNICO UR. H. SUTTNER,

V LJUBLJANI št. 992, Slovenija.

Za udebnost odjemalcev se moreje za nadpel-

nitev paketa primotati tudi dobra in fina Elsa-

mina lepote in drugi kosmetični preparati lekar-

narja Fellerja.

Na obreki

Manufakturo in konfekcijo, vezenine, pletenine i. t. d. kakor moške in ženske oblike po meri iz lastne prvo-

vrstne krejancice ter premog in drva debite proti

ugodnemu odplaševanju le pri tvrdki.

DAVORIN JOHAN IN DRUGOVI

družba z o. z.

Maribor, Vejašnška ul. 2, pišarna Gregorčičeva ul. 1

Ia modra galica garant. 99.4%

Ia žveplo dvakrat rafinirano znamka Ventilatore

Ia kolomaz

Ia amerik. prašno olje

Ia amerikanski bencin

Ia amerikanski petrolej

in vsake vrste Ia amerikanskih mineralnih olj znamka.

Standard se dobi po najnižji ceni pri tvrdki

Avgust Žlahtič,

razpečavanje mineralnih in kemikalnih izdelkov

Slovenska ulica 2, MARIBOR Slovenska ulica 2

Telefon št. 66.

DENAR

si prikranite, ako kupite manufakturno blago.

v Celju „Prisolncu“

Stalno ogromna zaloga vsakovrstnega svežega blaga kakor: suknja za moške, volneno za ženske, kleščice, tiskovino, baržun, barhent, belo platno, rujavo platno, nogavice, pavola, vsakovrstno moško ter žensko posloško, hrisalke, odeje, dežniki, dežni plašči, cefir in plastično platno za srajce, klot, čepice in naglavne rute.

Na epustite se prepričati Za obilen obisk se pripremite.

Alojz Drofenik

Glavni trg 9 Celje Glavni trg 9

Postrežba točna!

Mera obilna!

KOMATI

in opreme za konje za lahko in težko vožnjo, dežne plahte za konje in vozove, svetiljke za kočije, ovratniki, nagobčniki za pse. Dalje velika izbera kovčkov in torbic za potovanje, nahrbtniki, gamaše, gonilni jermenji za miline, žage itd. Popravila se sprejemajo ter točno in solidno izvršijo.

Ivan Kravos

Maribor

Trgovina in zaloga: Sedlar, in torbar, del:

Aleksandrova c. 13. Slomškov trg štev. 6.

Domače sredstvo, katero Vam je potrebno

in ki bo tudi pri Vas ob vsaki priložnosti pokazalo svoje bolečine olajšajoče dejstvo, je: LEKARNARJA FELLERA ELSA-FLUID. Vrelec močil že skoz 26 let izkušen in priljubljen! Znotraj za želodec, pri krčih in bolečinah nekoliko kapljic na sladkorju. Hitro deluje kot sredstvo za drgnjenje pri revmatičnih bolečinah in v vseh slučajih, kjer masaža potrebna! Odstrani nahod in stori neobčutljivega proti mrzlemu zraku, je enako dobro za oči, ušesa, zobe, glavo, usta in grlo. Z zavojnino in poštnino stanejo:

1 paket s 6 dvojnati ali 2 specialne steklenke	62 D.
1 paketa s 6 dvojnati in 2 specialne steklenke	96 D.
3 pakete s 12 dvojnati in 2 specialne steklenke	130 D.
6 paketov s 18 dvojnati in 6 specialne steklenke	240 D.

Naročila točno nasloviti na:

EUGEN V. FELLER, lekarjer,
v Stubici Donji, Elsatrg 341, Hrvatska.

Za nadopolnitve paketa se priporoča: ELSA-SVEDSKE KAPLJICE za želodec, ki pospešujejo prebavo. ELSA-ZAGORSKI SOK proti kašlu in bolečinam v prsih.

APNO

■ Zagorja, Portland cement v vsaki množini in zmraju želodec. Traverze in vsa druga železnina se kupi ceneje kot drugod v staroznani

veletrgovini z železnino in gradivnim materialom

I. Andraschitz

Vodnikov trg Maribor Vodnikov trg

Somišljeniki inserirajte!

Sobarico

na deželo sprejme
ED. SUPPANZ, PRISTAVA.

Zelite kupiti
močno, trpežno blago za oblike, se potrudite v staroznano trgovino

Josip-a Farkaš

Sv. Jurij ob Ščavnici,

kjer najdete vedno veliko izbiro najnovnejših vzorcev po novih znižanih cenah.

Pravi barbarski druk in platno, sešite srajce, gate, hlače domačega izdelka.

Jamčeno čisto bučno olje. Priporočam se za obilen obisk.

Kurje otij.

Zaščitni znak.
Dobi se v lekarnah in drogerijah ali naravnost v tovarni in glavnem skladišču

M. Hrnjak, lekarnar
Sisak.

All sem že obnovil naročnino

Prva žeblijarska in železoobrtna zadruga v Kropi in Kamni gorici.

Plima: Žeblijarska zadruga, Kropa (Slovenija).

Telefon Interurban: Podčetrtek.

Brzjavke: Kropa.

Žebliji za normalne in ozkotirne železnice, žebliji za ladje, črni ali pocinkani, žebliji za zgradbe, les i. t. d., žebliji za čevlje, spojke za edre in prage, spojke za ladje in splave. Železne brane. Zobje za brane. Kljuke za podebe, zid, cevi, žlebe i. t. d. Vijaki z maticami. Podložne pločice. Matici. Zákovice za tenderje, kotle, sode, mostove, plečenine, kolesa itd. Vijačni čepi. Verige.

Vsi v načrtu spadajoči železni izdelki po vzorcih in rabah najceneje.
Ilustrovani ceniki na razpolago! — Prodaja se samo na debelo trgovcem.

Zadružna gospodarska banka d. d.,

Podružnica v Mariboru.

■ V lastni, novozgrajeni palači, Aleksandroya cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo.

Izvršuje vse bančne posle najkulantnejše! — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tek. računu:

Pooblaščeni prodajalec srečk državne razr. loterije.

Denar naložite
najboljše in najvarnejše pri
Spodnještajerski ljudski posejilnici r. z. z n.z.

v Marijboru, Stolna ulica št. 6.

ki obrestuje hranilne vloge po

8% in 10%

oziroma po dogovoru.

Naložite denar le pri

Ljudski posejilnici v Celju

registrovani zadružni z neomejeno zavezo.

Cankarjeva ulica 4, poleg davkarije

(poprej pri Belem volcu)

kjer je najbolj varno naložen in se najvišje obrestuje. - Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica.

Vrhunec fino mehanike. Prvorazredni moderni brzo-pisalni stroj. Večletno jamstvo. Brezkonkurenčni pisalni stroj sedanosti je edino

STOEWER-RECORD

LUD. BARAGA
Ljubljana, Selenburgova ulica 6/I.

Specijalna mehanična delavnica za popravo pisalnih, računskega, razmnoževalnih strojev. Hektografski zvitki, barvni trakovi, ogljeni in povoščeni papir vedno v zalogi.